

Pla d'estudis
Graduat Superior en Disseny

L'actual pla d'estudis preveu una carrera de quatre anys, amb una càrrega lectiva global de 300 crèdits.

L'estudiant ha d'optar per un del tres itineraris o especialitats: Disseny d'Interior, Disseny Gràfic, Disseny de Producte.

La carrera es distribueix en dos cicles. Un primer cicle (1r i 2n curs) orientat als ensenyaments introductoris generals i als ensenyaments bàsics d'especialitat i un segon cicle (3r i 4t curs) dedicat a profundir els coneixements especialitzats i a la preparació per a l'exercici de la professió.

Hi ha quatre tipus d'assignatures: obligatòries generals comunes a les tres especialitats de disseny, obligatòries de cada especialitat, optatives per escollir entre l'oferta d'assignatures que presenta l'escola i assignatures de lliure elecció, que es poden triar de l'oferta general de la UAB.

Per completar la carrera i obtenir el títol s'exigeix la presentació d'un Projecte Final de Carrera que es desenvolupa durant el 4t curs.

El actual plan de estudios prevé una carrera de cuatro años, con una carga lectiva global de 300 créditos.

El estudiante deberá optar por uno de los tres itinerarios o especialidades: Diseño de Interiores, Diseño Gráfico, Diseño de Producto.

La carrera se distribuye en dos ciclos. Un primer ciclo (1º y 2º curso) orientado a las enseñanzas introductorias generales y a las enseñanzas básicas de especialidad y un segundo ciclo (3º y 4º curso) dedicado a profundizar en los conocimientos especializados y a la preparación para el ejercicio de la profesión.

Existen cuatro clases de asignaturas: obligatorias generales comunes a las tres especialidades de diseño, obligatorias de cada especialidad, optativas para escoger entre la oferta de asignaturas que presenta la escuela y asignaturas de libre elección, que se pueden escoger entre la oferta general de la UAB.

Para completar la carrera y obtener el título se exige la presentación de un Proyecto Final de Carrera que se desarrolla durante el 4º curso.

The current study programme contemplates a four-year degree with a class load of 300 credits.

Students must opt for one of three specialised branches: Interior Design; Graphic Design; Product Design.

The degree is distributed into two academic cycles. The First Cycle (1st & 2nd course) is aimed at a general introduction, and the Second Cycle (3rd & 4th course) is aimed at deepening specialised knowledge and at preparation for professional activities within the field.

There are four types of subjects: general obligatory subjects common to the three branches of Design studies, obligatory subjects for each specialisation, Optional subjects to be chosen from a range of subjects offered by the school, and Free Choice subjects to be chosen from the general courses offered by the Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

In order to complete the studies and obtain the degree, students are obliged to present a Final Project; this is undertaken in the 4th course.

Primer

Obligatòries generals
 Mitjans d'expressió 2D (12c)
 Mitjans d'expressió 3D (12c)
 Fonaments teòrics de l'art i del disseny (12c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes I DI (12c)
 Tecnologia I DI (12c)
 Dibuix tècnic DI (12c)
 Descriptiva DI (6c)
 Informàtica I DI (6c)

Obligatòries generals
 Mitjans d'expressió 2D (12c)
 Mitjans d'expressió 3D (12c)
 Fonaments teòrics de l'art i del disseny (12c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes I DP (12c)
 Tecnologia I DP (12c)
 Dibuix tècnic DP (12c)
 Descriptiva DP (6c)
 Informàtica I DP (6c)

Obligatòries generals
 Mitjans d'expressió 2D (12c)
 Mitjans d'expressió 3D (12c)
 Fonaments teòrics de l'art i del disseny (12c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes I DG (12c)
 Tècniques gràfiques I (12c)
 Tipografia I (12c)
 Representació gràfica (6c)
 Informàtica I DG (6c)

Segon

Obligatòries generals
 Història de l'art i del disseny I (9c)
 Teoria de la imatge i la comunicació (9c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes II DI (12c)
 Informàtica II DI (12c)
 Tecnologia II DI (12c)
 Tècniques de representació DI (12c)

Optatives
 Dues assignatures de 9 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de primer cicle

Obligatòries generals
 Història de l'art i del disseny I (9c)
 Teoria de la imatge i la comunicació (9c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes II DP (12c)
 Informàtica II DP (12c)
 Tecnologia II DP (12c)
 Tècniques de representació DP (12c)

Optatives
 Dues assignatures de 9 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de primer cicle

Obligatòries generals
 Història de l'art i del disseny I (9c)
 Teoria de la imatge i la comunicació (9c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes II DG (12c)
 Informàtica II DG (12c)
 Tècniques gràfiques II (12c)
 Tipografia II (12c)

Optatives
 Dues assignatures de 9 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de primer cicle

Tercer

Obligatòries generals
 Història de l'art i del disseny II (6c)
 Anàlisi i crítica del disseny I (6c)
 Projectes Interdisciplinars I (6c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes III DI (12c)

Optatives
 Quatre assignatures de 6 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de segon cicle. 12 crèdits de lliure elecció

Obligatòries generals
 Història de l'art i del disseny II (6c)
 Anàlisi i crítica del disseny I (6c)
 Projectes Interdisciplinars I (6c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes III DP (12c)

Optatives
 Quatre assignatures de 6 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de segon cicle. 12 crèdits de lliure elecció

Obligatòries generals
 Història de l'art i del disseny II (6c)
 Anàlisi i crítica del disseny I (6c)
 Projectes Interdisciplinars I (6c)

Obligatòries d'itinerari
 Projectes III DG (12c)

Optatives
 Quatre assignatures de 6 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de segon cicle. 12 crèdits de lliure elecció

Quart

Obligatòries generals
 Anàlisi i crítica del disseny II (6c)
 Estratègia i gestió (6c)
 Projectes Interdisciplinars II (6c)

Obligatòries d'itinerari
 Taller PFC DI (7,5c)
 PFC DI (4,5c)

Optatives
 Tres assignatures de 6 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de segon cicle. 18 crèdits de lliure elecció

Obligatòries generals
 Anàlisi i crítica del disseny II (6c)
 Estratègia i gestió (6c)
 Projectes Interdisciplinars II (6c)

Obligatòries d'itinerari
 Taller PFC DP (7,5c)
 PFC DP (4,5c)

Optatives
 Tres assignatures de 6 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de segon cicle. 18 crèdits de lliure elecció

Obligatòries generals
 Anàlisi i crítica del disseny II (6c)
 Estratègia i gestió (6c)
 Projectes Interdisciplinars II (6c)

Obligatòries d'itinerari
 Taller PFC DG (7,5c)
 PFC DG (4,5c)

Optatives
 Tres assignatures de 6 crèdits a escollir entre les assignatures optatives de segon cicle. 18 crèdits de lliure elecció

Itinerario Diseño de Interiores**Itinerario Diseño de Producto****Itinerario Diseño Gráfico****Primerº****Obligatorias generales**

Medios de expresión 2D (12c)
Medios de expresión 3D (12c)
Fundamentos teóricos del arte y del diseño (12c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos I DI (12c)
Tecnología I DI (12c)
Dibujo técnico DI (12c)
Descriptiva DI (6c)
Informática I DI (6c)

Obligatorias generales

Medios de expresión 2D (12c)
Medios de expresión 3D (12c)
Fundamentos teóricos del arte y del diseño (12c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos I DP (12c)
Tecnología I DP (12c)
Dibujo técnico DP (12c)
Descriptiva DP (6c)
Informática I DP (6c)

Obligatorias generales

Medios de expresión 2D (12c)
Medios de expresión 3D (12c)
Fundamentos teóricos del arte y del diseño (12c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos I DG (12c)
Técnicas gráficas I (12c)
Tipografía I (12c)
Representación gráfica (6c)
Informática I DG (6c)

Segundoº**Obligatorias generales**

Historia del arte y el diseño I (9c)
Teoría de la imagen y la comunicación (9c)

Obligatorias generales

Historia del arte y el diseño I (9c)
Teoría de la imagen y la comunicación (9c)

Obligatorias generales

Historia del arte y el diseño I (9c)
Teoría de la imagen y la comunicación (9c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos II DI (12c)
Informática II DI (12c)
Tecnología II DI (12c)
Técnicas de representación DI (12c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos II DP (12c)
Informática II DP (12c)
Tecnología II DP (12c)
Técnicas de representación DP (12c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos II DG (12c)
Informática II DG (12c)
Técnicas gráficas II (12c)
Tipografía II (12c)

Optativas

Dos asignaturas de 9 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de primer ciclo

Optativas

Dos asignaturas de 9 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de primer ciclo

Optativas

Dos asignaturas de 9 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de primer ciclo

Terceroº**Obligatorias generales**

Historia del arte y el diseño II (6c)
Análisis y crítica del diseño I (6c)
Proyectos interdisciplinarios I (6c)

Obligatorias generales

Historia del arte y el diseño II (6c)
Análisis y crítica del diseño I (6c)
Proyectos interdisciplinarios I (6c)

Obligatorias generales

Historia del arte y el diseño II (6c)
Análisis y crítica del diseño I (6c)
Proyectos interdisciplinarios I (6c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos III DI (12c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos III DP (12c)

Obligatorias de itinerario

Proyectos III DG (12c)

Optativas

Cuatro asignaturas de 6 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de segundo ciclo. 12 créditos de libre elección

Optativas

Cuatro asignaturas de 6 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de segundo ciclo. 12 créditos de libre elección

Optativas

Cuatro asignaturas de 6 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de segundo ciclo. 12 créditos de libre elección

Cuartoº**Obligatorias generales**

Ánalisis y crítica del diseño II (6c)
Estrategia y gestión (6c)
Proyectos interdisciplinarios II (6c)

Obligatorias generales

Ánalisis y crítica del diseño II (6c)
Estrategia y gestión (6c)
Proyectos interdisciplinarios II (6c)

Obligatorias generales

Ánalisis y crítica del diseño II (6c)
Estrategia y gestión (6c)
Proyectos interdisciplinarios II (6c)

Obligatorias de itinerario

Taller de PFC DI (7,5c)
PFC DI (4,5c)

Obligatorias de itinerario

Taller de PFC DP (7,5c)
PFC DP (4,5c)

Obligatorias de itinerario

Taller de PFC DG (7,5c)
PFC DG (4,5c)

Optativas

Tres asignaturas de 6 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de segundo ciclo. 18 créditos de libre elección

Optativas

Tres asignaturas de 6 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de segundo ciclo. 18 créditos de libre elección

Optativas

Tres asignaturas de 6 créditos a escoger entre las asignaturas optativas de segundo ciclo. 18 créditos de libre elección

Interior Design Itinerary**Product Design Itinerary****Graphic Design Itinerary****First**

Obligatory general subjects
 2D Expressive media (12c)
 3D Expressive media (12c)
 Theoretical bases
 of art and design (12c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects I ID (12c)
 Technology I ID (12c)
 Technical drawing ID (12c)
 Outline ID (6c)
 Computer studies I ID (6c)

Obligatory general subjects
 2D Expressive media (12c)
 3D Expressive media (12c)
 Theoretical bases
 of art and design (12c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects I PD (12c)
 Technology I PD (12c)
 Technical drawing PD (12c)
 Outline PD (6c)
 Computer studies I PD (6c)

Obligatory general subjects
 2D Expressive media (12c)
 3D Expressive media (12c)
 Theoretical bases
 of art and design (12c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects I GD (12c)
 Graphic techniques I (12c)
 Typography I (12c)
 Graphic representation (6c)
 Computer studies I GD (6c)

Second

Obligatory general subjects
 History of art and design I (9c)
 Image and communication
 theory (9c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects II ID (12c)
 Computer studies II ID (12c)
 Technology II ID (12c)
 Representation techniques ID (12c)

Optional subjects
 Two 9-credit courses to be chosen from
 the optional first cycle subjects

Obligatory general subjects
 History of art and design I (9c)
 Image and communication
 theory (9c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects II PD (12c)
 Computer studies II PD (12c)
 Technology II PD (12c)
 Representation techniques PD (12c)

Optional subjects
 Two 9-credit courses to be chosen from
 the optional first cycle subjects

Obligatory general subjects
 History of art and design I (9c)
 Image and communication
 theory (9c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects II GD (12c)
 Computer studies II GD (12c)
 Graphic techniques II (12c)
 Typography II (12c)

Optional subjects
 Two 9-credit courses to be chosen from
 the optional first cycle subjects

Third

Obligatory general subjects
 History of art and design II (6c)
 Analysis and criticism in design I (6c)
 Inter-disciplinary projects I (6c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects III ID (12c)

Optional subjects
 Four 6-credit courses to be chosen from
 the optional second cycle subjects. 12
 free choice credits

Obligatory general subjects
 History of art and design II (6c)
 Analysis and criticism in design I (6c)
 Inter-disciplinary projects I (6c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects III PD (12c)

Optional subjects
 Four 6-credit courses to be chosen from
 the optional second cycle subjects. 12
 free choice credits

Obligatory general subjects
 History of art and design II (6c)
 Analysis and criticism in design I (6c)
 Inter-disciplinary projects I (6c)

Obligatory itinerary subjects
 Projects III GD (12c)

Optional subjects
 Four 6-credit courses to be chosen from
 the optional second cycle subjects. 12
 free choice credits

Fourth

Obligatory general subjects
 Analysis and criticism in design II (6c)
 Strategy and management (6c)
 Inter-disciplinary projects II (6c)

Obligatory itinerary subjects
 End-of-studies workshop
 project ID (7,5c)
 End-of-studies project ID (4,5c)

Optional subjects
 Three 6-credit courses to be chosen
 from the optional second cycle subjects.
 18 free choice credits

Obligatory general subjects
 Analysis and criticism in design II (6c)
 Strategy and management (6c)
 Inter-disciplinary projects II (6c)

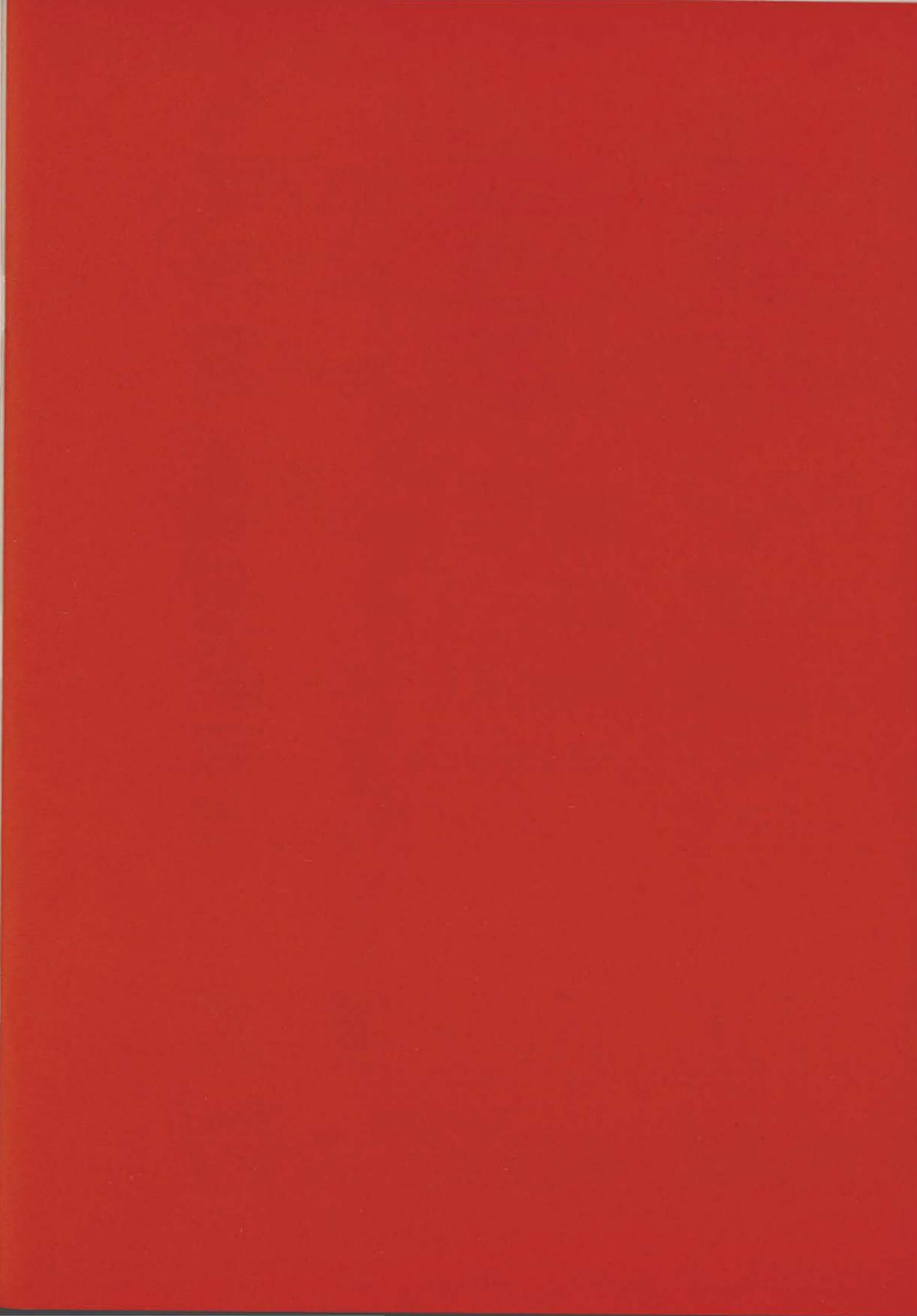
Obligatory itinerary subjects
 End-of-studies workshop
 project PD (7,5c)
 End-of-studies project PD (4,5c)

Optional subjects
 Three 6-credit courses to be chosen
 from the optional second cycle subjects.
 18 free choice credits

Obligatory general subjects
 Analysis and criticism in design II (6c)
 Strategy and management (6c)
 Inter-disciplinary projects II (6c)

Obligatory itinerary subjects
 End-of-studies workshop
 project GD (7,5c)
 End-of-studies project GD (4,5c)

Optional subjects
 Three 6-credit courses to be chosen
 from the optional second cycle subjects.
 18 free choice credits

I DI**Itinerari Disseny d'Interioros**
Primer curs**Obligatòries generals**

Mitjans d'expressió 2D 12c
Introducció al dibuix i al color com a coneixement pràctic de la forma, de la representació en dues dimensions i de les tècniques bàsiques d'expressió plàstica.

Mitjans d'expressió 3D 12c
Introducció al dibuix i al volum com a coneixement pràctic de la forma, de la representació en tres dimensions i de les tècniques bàsiques d'expressió plàstica.

Fonaments teòrics de l'art i del disseny 12c
Introducció a l'estudi teòric, històric i crític de les principals manifestacions artístiques i de les transformacions en la cultura estètica de l'art i del disseny.

Obligatòries d'itinerari

Projectes I DI 12c
Iniciació als procediments metodològics, tècnics i de llenguatge propis del projecte de l'especialitat de disseny d'interiors, mitjançant el plantejament de problemes de disseny i de la resolució creativa per part de l'estudiant.

Tecnologia I DI 12c
Introducció a l'estudi de les relacions entre coneixements de física i mecànica, materials i els seus comportaments, recursos tecnològics i construcció i el disseny ambiental.

Dibuix tècnic DI 12c
Presentació dels sistemes i tècniques de representació d'objectes i espais a través del dibuix tècnic aplicat al disseny d'interiors.

Descriptiva DI 6c
Estudi de la perspectiva geomètrica i del sistema dièdric aplicats a la representació en arquitectura i interiorisme.

Informàtica I DI 6c
Aprenentatge de programes i aplicació de la representació informàtica als processos de disseny d'arquitectura i d'interiorisme.

Itinerario Diseño de Interiores
Primer Curso**Obligatorias generales**

Medios de expresión 2D 12c
Introducción al dibujo y al color como conocimiento práctico de la forma, la representación en dos dimensiones y de las técnicas básicas de expresión plástica.

Medios de expresión 3D 12c
Introducción al dibujo y al volumen como conocimiento práctico de la forma, de la representación en tres dimensiones y de las técnicas básicas de expresión plástica.

Fundamentos teóricos del arte y del diseño 12c
Introducción al estudio teórico, histórico y crítico de las principales manifestaciones artísticas y de las transformaciones en la cultura estética del arte y del diseño.

Obligatorias de itinerario

Proyectos I DI 12c
Iniciación a los procedimientos metodológicos, técnicos y de lenguaje, propios del proyecto de la especialidad de diseño en interiores mediante el planteamiento de problemas de diseño y de la resolución creativa por parte del estudiante.

Tecnología I DI 12c
Introducción al estudio de las relaciones entre conocimientos de física y mecánica, materiales y comportamientos, recursos tecnológicos y construcción y el diseño ambiental.

Dibujo técnico DI 12c
Presentación de los sistemas y técnicas de representación de objetos y espacios a través del dibujo técnico aplicado al diseño de interiores.

Descriptiva DI 6c
Estudio de la perspectiva geométrica y del sistema diédrico aplicados a la representación en arquitectura e interiorismo.

Informática I DI 6c
Aprendizaje de programas y aplicación de la representación informática a los procesos de diseño de arquitectura e interiorismo.

Interior Design Itinerary
First Course**Obligatory general subjects**

2D Expressive media 12c
Introduction to drawing and colour for the practical understanding of form, representation in two dimension and the basic techniques of plastic expression.

3D Expressive media 12c
Introduction to drawing and volume for the practical understanding of form, representation in three dimension and the basic techniques of plastic expression.

Theoretical basics of art and design 12c
Introduction to the theoretical, historical and critical study of the main artistic expressions and transformations in the aesthetics of art and design.

Obligatory itinerary subjects

Projects I ID 12c
Introduction to the methodology, techniques and language used in the Interior Design speciality project by presenting design problems and their creative resolution by the student.

Technology I ID 12c
Introduction to the study of the relations between physics and mechanics, materials and their behaviour, technological resources and construction in ambient design.

Technical drawing ID 12c
Introduction to methods and techniques for representing objects and spaces through technical drawing applied to interior design.

Outline ID 6c
Study of geometric perspective and angles applied to architecture and interior design.

Computer studies I ID 6c
Study of programs, and applying computer-assisted representation to architectural and interior design processes.

2 DI**Itinerari Disseny d'Interioros**
Segon Curs**Obligatòries generals**

Història de l'art i del disseny I 9c
Estudi històric i teòric de la concepció de la forma i de les idees estètiques en el camp de l'art i del disseny industrial, gràfic i d'interiors; particularment en el període històric de transició de les arts decoratives al disseny modern.

Teoria de la imatge i la comunicació 9c
Estudi de la percepció i la representació visual i dels models i mitjans de comunicació, tant des de la perspectiva teòrica com de la seva aplicació al camp del disseny.

Itinerario Diseño de Interiores
Segundo Curso**Obligatorias generales**

Historia del arte y del diseño I 9c
Estudio histórico y teórico de la concepción de la forma y de las ideas estéticas en el campo del arte y del diseño industrial, gráfico y de interiorismo; particularmente en el período histórico de transición de las artes decorativas al diseño moderno.

Teoría de la imagen y la comunicación 9c
Estudio de la percepción y la representación visual y de los modelos y medios de comunicación, tanto desde la perspectiva teórica como de su aplicación al campo del diseño.

Interior Design Itinerary
Second Course**Obligatory general subjects**

History of art and design I 9c
Historical and theoretical study of the conception of form and aesthetic ideas in the fields of art and industrial, graphic and interior design; with particular emphasis on the historical transition from decorative arts to modern design.

Image and communication theory 9c
Study of perception and visual representation, and communication models and media, both from the theoretical point of view and from their applications to the field of design.

Obligatòries d'itinerari

Projectes II DI 12c
Realització de projectes de disseny d'interiors aportant resolucions conceptuais, tècniques i formals a partir d'una demanda i d'uns requeriments de programa simulats.

Informàtica II DI 12c
Aprenentatge de programes informàtics i aplicació als processos de disseny d'arquitectura i d'interiorisme.

Tecnologia II DI 12c
Coneixement dels materials i tècniques pròpies de la construcció i dels sistemes, i elements d'instal·lacions.

Tècniques de representació DI 12c
Estudi de les tècniques de dibuix, aquarella, fotomuntatge, etc. per a la representació d'elements ambientals d'arquitectura i d'interiorisme.

Obligatorias de itinerario

Proyectos II DI 12c
Realización de proyectos de diseño de interiores aportando resoluciones conceptuales, técnicas y formales a partir de una demanda y de unos requerimientos de programa simulados.

Informática II DI 12c
Aprendizaje de programas informáticos y aplicación a los procesos de diseño de arquitectura e interiorismo.

Tecnología II DI 12c
Conocimiento de los materiales y técnicas propias de la construcción y de los sistemas, y elementos de instalaciones.

Técnicas de representación DI 12c
Estudio de las técnicas de dibujo, acuarela, fotomontaje, etc. para la representación de elementos ambientales de arquitectura e interiorismo.

Obligatory itinerary subjects

Projects II ID 12c
Executing interior design projects, contributing conceptual resolutions, techniques, responsibility, based on demand and simulated programme requirements.

Computer studies II ID 12c
Study of computer programs, and their application to architectural and interior design processes.

Technology II ID 12c
Study of the materials and techniques used in construction, and installation systems and components.

Representation techniques ID 12c
Study of drawing, water-colour, photomontage techniques and others, for the representation of elements in architecture and interior design.

3 DI

Itinerari Disseny d'Interioris Tercer Curs

Obligatòries generals

Història de l'art i del disseny II 6c
Estudi històric i teòric de la concepció de la forma i de les idees estètiques en el camp de l'art i del disseny industrial, gràfic i d'interiors; particularment en el segle XX.

Anàlisi i crítica del disseny I 6c
Anàlisi dels productes i dels processos de disseny, valorant-ne els requeriments i les resolucions. Aprofundiment de la crítica de les condicions de recepció i ús en el seu entorn cultural i socioeconòmic.

Projectes Interdisciplinars I 6c
Estudi i resolució de projectes de disseny des d'una perspectiva interdisciplinària i pràctica de processos de treball en equip multidisciplinari.

Obligatòries d'itinerari

Projectes III DI 12c
Realització de projectes aportant resolucions conceptuais, tècniques, formals, etc. a partir d'una demanda i d'uns requeriments de programa simulats.

Itinerario Diseño de Interiores Tercer Curso

Obligatorias generales

Historia del arte y el diseño II 6c
Estudio histórico y teórico del concepto de la forma y de las ideas estéticas en el campo del arte y del diseño industrial, gráfico y de interiorismo; particularmente en el siglo XX.

Ánalysis y crítica del diseño I 6c
Análisis de los productos y los procesos de diseño, valorando sus requerimientos y resoluciones. Profundización en la crítica de las condiciones de recepción y uso en su entorno cultural y socioeconómico.

Proyectos interdisciplinarios I 6c
Estudio y resolución de proyectos de diseño desde una perspectiva interdisciplinaria y práctica de procesos de trabajo en equipos multidisciplinarios.

Obligatorias de itinerario

Proyectos III DI 12c
Realización de proyectos aportando resoluciones conceptuales, técnicas, formales, etc. a partir de una demanda y de unos requerimientos de programa simulados.

Interior Design Itinerary Third Course

Obligatory general subjects

History of art and design II 6c
Historical and theoretical study of the concept of form in the fields of form and aesthetic ideas in the fields of art and industrial, graphic and interior design; with particular emphasis on the 20th century.

Analysis and criticism in design I 6c
Analysis of the products and processes used in design, evaluating their requirements and resolution. In-depth study of critical reaction to their conditions of reception and use within their cultural and socio-economic background.

Inter-disciplinary projects I 6c
Study and resolution of design projects from and inter-disciplinary viewpoint, and practical experience in work processes involving multi-disciplinary teams.

Obligatory itinerary subjects

Projects III IP 12c
Executing projects, contributing conceptual, technical, formal resolutions, based on demand and simulated programme requirements.

4 DI

Itinerari Disseny d'Interioris Quart Curs

Obligatòries generals

Anàlisi i crítica del disseny II 6c
Anàlisi i crítica dels productes i dels processos de disseny orientant específicament els àmbits temàtics dels tallers de projectes final de carrera.

Estratègia i gestió 6c
Estudi de les característiques del medi professional i del mercat: relacions oferta demanda de disseny, funcionament de les organitzacions i empreses, gestió professional i empresarial dels projectes, etc.

Itinerario Diseño de Interiores Cuarto Curso

Obligatorias generales

Ánalysis y crítica del diseño II 6c
Análisis y crítica de los productos y los procesos de diseño orientando específicamente los ámbitos temáticos de los talleres de proyectos fin de carrera.

Estrategia y gestión 6c
Estudios de las características del medio profesional y del mercado: relaciones oferta demanda de diseño, funcionamiento de las organizaciones y empresas, gestión profesional y empresarial de los proyectos, etc.

Interior Design Itinerary Fourth Course

Obligatory general subjects

Analysis and criticism in design II 6c
Analysis and critical study of the products and processes used in design, specifically dealing with the subject areas covered by the end-of-studies workshop projects.

Strategy and management 6c
Study of the characteristics found in the professional world and the market: supply and demand in design, the operation of organisations and business, professional and business management of projects, etc.

Projectes Interdisciplinars II	6c	Proyectos interdisciplinarios II	6c	Inter-disciplinary projects II	6c
Estudi i resolució de projectes de disseny des d'una perspectiva interdisciplinària i pràctica de processos de treball en equips multidisciplinaris.		Estudio y resolución de proyectos de diseño desde una perspectiva interdisciplinaria y práctica de procesos de trabajo en equipos multidisciplinarios.		Study and resolution of design projects from an inter-disciplinary viewpoint, and practical experience in work processes involving multi-disciplinary teams.	
<i>Obligatoriés d'itinerari</i>		<i>Obligatorias de itinerario</i>		<i>Obligatory itinerary subjects</i>	
Taller PFC DI	7,5c	Taller de PFC DI	7,5c	End-of-studies workshop project ID	7,5c
Plantejament i desenvolupament conceptual, tècnic i formal del projecte final de carrera en forma d'avantprojecte.		Planteamiento y desarrollo conceptual, técnico, formal, del proyecto fin de carrera en forma de anteproyecto.		Presentation and conceptual, technical and formal development of the end-of-studies project in the form of a draft project.	
PFC DI	4,5c	PFC DI	4,5c	End-of-studies project ID	4,5c
Desenvolupament del projecte final de carrera, preparació de la documentació i presentació i lectura pública davant del tribunal.		Desarrollo del proyecto fin de carrera, preparación de la documentación y presentación y lectura pública ante tribunal.		Developing the end-of-studies project, preparation of documentation, presentation and public reading before the examining board.	
I DP		Itinerari Disseny de Producte		Product Design Itinerary	
		Primer Curs		First Course	
<i>Obligatoriés generals</i>		<i>Obligatorias generales</i>		<i>Obligatory general subjects</i>	
Mitjans d'expressió 2D	12c	Medios de expresión 2D	12c	2D Expressive media	12c
Introducció al dibuix i al color com a coneixement pràctic de la forma, de la representació en dues dimensions i de les tècniques bàsiques d'expressió plàstica.		Introducción al dibujo y al color como conocimiento práctico de la forma, la representación en dos dimensiones y de las técnicas básicas de expresión plástica.		Introduction to drawing and colour for the practical understanding of form, two-dimensional representation and the basic techniques of plastic expression.	
Mitjans d'expressió 3D	12c	Medios de expresión 3D	12c	3D Expressive media	12c
Introducció al dibuix i al volum com a coneixement pràctic de la forma, de la representació en tres dimensions i de les tècniques bàsiques d'expressió plàstica.		Introducción al dibujo y al volum como conocimiento práctico de la forma, de la representación en tres dimensiones y de las técnicas básicas de expresión plástica.		Introduction to drawing and volume for the practical understanding of form, three-dimensional representation and the basic techniques of plastic expression.	
Fonaments teòrics de l'art i del disseny	12c	Fundamentals teóricos del arte y del diseño	12c	Theoretical basics of art and design	12c
Introducció a l'estudi teòric, històric i crític de les principals manifestacions artístiques i de les transformacions en la cultura estètica de l'art i del disseny.		Introducción al estudio teórico, histórico y crítico de las principales manifestaciones artísticas y de las transformaciones en la cultura estética del arte y del diseño.		Introduction to the theoretical, historical and critical study of the main artistic expressions and transformations in the aesthetics of art and design.	
<i>Obligatoriés d'itinerari</i>		<i>Obligatorias de itinerario</i>		<i>Obligatory itinerary subjects</i>	
Projectes I DP	12c	Proyectos I DP	12c	Projects I PD	12c
Iniciació als procediments metodològics, tècnics i de llenguatge propis del projecte de l'especialitat de disseny de producte mitjançant el plantejament de problemes de disseny i de la resolució creativa per part de l'estudiant.		Iniación a los procedimientos metodológicos, técnicos y de lenguaje, propios del proyecto de la especialidad de diseño en producto mediante el planteamiento de problemas de diseño y de la resolución creativa por parte del estudiante.		Introduction to the methodology, techniques and language used in the product design speciality project by presenting design problems and their creative resolution by the student.	
Tecnologia I DP	12c	Tecnología I DP	12c	Technology I PD	12c
Introducció a l'estudi de les relacions entre coneixements de física i mecànica, materials i comportaments, recursos tecnològics i processos de fabricació i el disseny d'objectes.		Introducción al estudio de las relaciones entre conocimientos de física y mecánica, materiales y comportamientos, recursos tecnológicos y procesos de fabricación y el diseño de objetos.		Introduction to the study of the relations between physics and mechanics, materials and their behaviour, technological resources and manufacturing processes in object design.	
Dibuix tècnic DP	12c	Dibujo técnico DP	12c	Technical drawing PD	12c
Presentació dels sistemes i tècniques de representació d'objectes i espais a través del dibuix tècnic aplicat al disseny de producte.		Presentación de los sistemas y técnicas de representación de objetos y espacios a través del dibujo técnico aplicado al diseño de producto.		Introduction to methods and techniques for representing objects and spaces through technical drawing applied to product design.	
Descriptiva DP	6c	Descriptiva DP	6c	Outline PD	6c
Estudi dels sistemes geomètrics de representació aplicats al disseny i a l'enginyeria de producte.		Estudio de los sistemas geométricos de representación aplicados en el diseño e ingeniería de producto.		Study of geometrical representation methods applied to product design and engineering.	
Informàtica I DP	6c	Informática I DP	6c	Computer studies I PD	6c
Aprendentatge de programes i aplicació de la representació informàtica als processos de disseny de productes.		Aprendizaje de programas y aplicación de la representación informática a los procesos de diseño de productos.		Study of programs, and applying computer-assisted representation to product design processes.	

2 DP**Itinerari Disseny de Producte Segon Curs****Obligatòries generals**

Història de l'art i del disseny I 9c
Estudi històric i teòric de la concepció de la forma i de les idees estètiques en el camp de l'art i del disseny industrial, gràfic i d'interiors, amb una atenció especial al període històric de transició de les arts decoratives al disseny modern.

Teoria de la imatge i la comunicació 9c
Estudi de la percepció i de la representació visual i dels models i mitjans de comunicació, tant des de la perspectiva teòrica com de la seva aplicació al camp del disseny.

Obligatòries d'itinerari

Projectes II DP 12c
Realització de projectes de disseny de producte aportant resolucions conceptuales, tècniques i formals a partir d'una demanda i d'uns requeriments de programa simulats.

Informàtica II DP 12c
Aprendizatge de programes informàtics i aplicació als processos de disseny de productes.

Tecnologia II DP 12c
Estudi dels sistemes de fabricació i manipulació de materials.
Coneixement dels processos de fabricació i costos.

Tècniques de representació DP 12c
Coneixement pràctic de diferents tècniques de representació i presentació de projectes (dibuix, renders, maquetes, etc.).

Itinerario Diseño de Producto Segundo Curso**Obligatorias generales**

Historia del arte y del diseño I 9c
Estudio histórico y teórico de la concepción de la forma y de las ideas estéticas en el campo del arte y del diseño industrial, gráfico y de interiorismo, con especial atención al período histórico de transición de las artes decorativas al diseño moderno.

Teoría de la imagen y la comunicación 9c
Estudio de la percepción y la representación visual y de los modelos y medios de comunicación, tanto desde la perspectiva teórica como de su aplicación al campo del diseño.

Obligatorias de itinerario

Proyectos II DP 12c
Realización de proyectos de diseño de producto aportando resoluciones conceptuales, técnicas y formales a partir de una demanda y de unos requerimientos de programa simulados.

Informática II DP 12c
Aprendizaje de programas informáticos y aplicación a los procesos de diseño de productos.

Tecnología II DP 12c
Estudio de los sistemas de fabricación y manipulación de materiales.
Conocimiento de los procesos de fabricación y costes.

Técnicas de representación DP 12c
Conocimiento práctico de diferentes técnicas de representación y presentación de proyectos (dibujo, renders, maquetas, etc.).

Product Design Itinerary Second Course**Obligatory general subjects**

History of art and design I 9c
Historical and theoretical study of the conception of form and aesthetic ideas in the fields of art and industrial, graphic and interior design; with particular emphasis on the historical transition from decorative arts to modern design.

Image and communication theory 9c
Study of perception and visual representation, and of communication models and media, both from the theoretical point of view and from their applications to the field of design.

Obligatory itinerary subjects

Projects II PD 12c
Executing product design projects, contributing conceptual resolutions, techniques, responsibility, based on a request and simulated programme requirements.

Computer studies II PD 12c
Study of computer programs, and their application to product design processes.

Technology II PD 12c
Study of manufacturing methods and the handling of materials. Study of manufacturing processes and costs.

Representation techniques PD 12c
Practical knowledge of the different representation techniques used and project presentation (drawing, renders, models, etc.).

3 DP**Itinerari Disseny de Producte Tercer Curs****Obligatòries generals**

Història de l'art i del disseny II 6c
Estudi històric i teòric de la concepció de la forma i de les idees estètiques en el camp de l'art i del disseny industrial, gràfic i d'interiors, amb una atenció especial en el segle XX.

Ànalisi i crítica del disseny I 6c
Anàlisis dels productes i dels processos de disseny valorant-ne els requeriments i resolucions. Aprofundiment de la crítica de les condicions de recepció i ús en el seu entorn cultural i socioeconòmic.

Projectes Interdisciplinars I 6c
Estudi i resolució de projectes de disseny des d'una perspectiva interdisciplinària i pràctica de processos de treball en equips multidisciplinaris.

Obligatòries d'itinerari

Projectes III DP 12c
Realització de projectes aportant resolucions conceptuales, tècniques, formals, etc. a partir d'una demanda i d'uns requeriments de programa simulats.

Itinerario Diseño de Producto Tercer Curso**Obligatorias generales**

Historia del arte y el diseño II 6c
Estudio histórico y teórico del concepto de la forma y de las ideas estéticas en el campo del arte y del diseño industrial, gráfico y de interiorismo, con especial atención al siglo XX.

Análisis y crítica del diseño I 6c
Análisis de los productos y los procesos de diseño, valorando sus requerimientos y resoluciones. Profundización en la crítica de las condiciones de recepción y uso en su entorno cultural y socioeconómico.

Proyectos interdisciplinarios I 6c
Estudio y resolución de proyectos de diseño desde una perspectiva interdisciplinaria y práctica de procesos de trabajo en equipos multidisciplinarios.

Obligatorias de itinerario

Proyectos III DP 12c
Realización de proyectos aportando resoluciones conceptuales, técnicas, formales, etc. a partir de una demanda y de unos requerimientos de programa simulados.

Product Design Itinerary Third Course**Obligatory general subjects**

History of art and design II 6c
Historical and theoretical study of the concept of form and aesthetic ideas in the fields of art and industrial, graphic and interior design; with particular emphasis on the 20th century.

Analysis and criticism in design I 6c
Analysis of the products and processes used in design, evaluating their requirements and resolution. In-depth study of critical reaction to their conditions of reception and use within their cultural and socio-economic background.

Inter-disciplinary projects I 6c
Study and resolution of design projects from an inter-disciplinary viewpoint, and practical experience in work processes involving multi-disciplinary teams.

Obligatory itinerary subjects

Projects III PD 12c
Executing projects, contributing conceptual, technical, formal resolutions, based on demand and simulated programme requirements.

4 DP**Itinerari Disseny de Producte**
Quart Curs**Obligatòries generals**

Anàlisi i crítica del disseny II 6c
Anàlisi i crítica dels productes i dels processos de disseny orientant específicament els àmbits temàtics dels tallers de projectes final de carrera.

Estratègia i gestió 6c
Estudi de les característiques del medi professional i del mercat: relacions oferta-demanda de disseny, funcionament de les organitzacions i empreses, gestió professional i empresarial dels projectes, etc.

Projectes Interdisciplinars II 6c
Estudi i resolució de projectes de disseny des d'una perspectiva interdisciplinària, i pràctica de processos de treball en equips multidisciplinaris.

Obligatòries d'itinerari

Taller PFC DP 7,5c
Plantejament i desenvolupament conceptual, tècnic i formal del projecte final de carrera en forma d'avantprojecte.

PFC DP 4,5c
Desenvolupament del projecte final de carrera, preparació de la documentació i presentació i lectura pública davant del tribunal.

Itinerario Diseño de Producto
Cuarto Curso**Obligatorias generales**

Ánalisis y crítica del diseño II 6c
Análisis y crítica de los productos y los procesos de diseño orientando específicamente los ámbitos temáticos de los talleres de proyectos fin de carrera.

Estrategia y gestión 6c
Estudio de las características del medio profesional y del mercado: relaciones oferta-demanda de diseño, funcionamiento de las organizaciones y empresas, gestión profesional y empresarial de los proyectos, etc.

Proyectos interdisciplinarios II 6c
Estudio y resolución de proyectos de diseño desde una perspectiva interdisciplinaria, y práctica de procesos de trabajo en equipos multidisciplinarios.

Obligatorias de itinerario

Taller de PFC DP 7,5c
Planteamiento y desarrollo conceptual, técnico, formal, del proyecto fin de carrera en forma de anteproyecto.

PFC DP 4,5c
Desarrollo del proyecto fin de carrera, preparación de la documentación y presentación y lectura pública ante tribunal.

Product Design Itinerary
Fourth Course**Obligatory general subjects**

Analysis and criticism in design II 6c
Analysis and critical study of the products and processes used in design, specifically dealing with the subject areas covered by the end-of-studies workshop projects.

Strategy and management 6c
Study of the characteristics found in the professional world and the market: supply and demand in design, the operation of organisations and business, professional and business management of projects, etc.

Inter-disciplinary projects II 6c
Study and resolution of design projects from an inter-disciplinary viewpoint, and practical experience in work processes involving multi-disciplinary teams.

Obligatory itinerary subjects

End-of-studies workshop project PD 7,5c
Presentation and conceptual, technical and formal development of the end-of-studies project in the form of a draft project.

End-of-studies project PD 4,5c
Developing the end-of-studies project, preparation of documentation, presentation and public reading before the examining board.

I DG**Itinerari Disseny Gràfic**
Primer Curs**Obligatòries generals**

Mitjans d'expressió 2D 12c
Introducció al dibuix i al color com a coneixement pràctic de la forma, de la representació en dues dimensions i de les tècniques bàsiques d'expressió plàstica.

Mitjans d'expressió 3D 12c
Introducció al dibuix i al volum com a coneixement pràctic de la forma, de la representació en tres dimensions i de les tècniques bàsiques d'expressió plàstica.

Fonaments teòrics de l'art i del disseny 12c
Introducció a l'estudi teòric, històric i crític de les principals manifestacions artístiques i de les transformacions en la cultura estètica de l'art i del disseny.

Obligatòries d'itinerari

Projectes I DG 12c
Iniciació als procediments metodològics, tècnics i de llenguatge, propis del projecte de l'especialitat de disseny gràfic mitjançant el plantejament de problemes de disseny i de la resolució creativa per part de l'estudiant.

Tècniques gràfiques I 12c
Estudi dels suports, dels processos i de les tècniques d'impressió i d'arts gràfiques i aprenentatge de la preparació d'originals per a ser reproduïts.

Itinerario Diseño Gráfico
Primer Curso**Obligatorias generales**

Medios de expresión 2D 12c
Introducción al dibujo y al color como conocimiento práctico de la forma, la representación en dos dimensiones y de las técnicas básicas de expresión plástica.

Medios de expresión 3D 12c
Introducción al dibujo y al volumen como conocimiento práctico de la forma, de la representación en tres dimensiones y de las técnicas básicas de expresión plástica.

Fundamentos teóricos del arte y del diseño 12c
Introducción al estudio teórico, histórico y crítico de las principales manifestaciones artísticas y de las transformaciones en la cultura estética del arte y del diseño.

Obligatorias de itinerario

Proyectos I DG 12c
Iniciación a los procedimientos metodológicos, técnicos y de lenguaje, propios del proyecto de la especialidad de diseño gráfico mediante el planteamiento de problemas de diseño y de la resolución creativa por parte del estudiante.

Técnicas gráficas I 12c
Estudio de los soportes, los procesos y las técnicas de impresión y artes gráficas y aprendizaje de la preparación de original para su reproducción.

Graphic Design Itinerary
First Course**Obligatory general subjects**

2D Expressive media 12c
Introduction to drawing and colour for the practical understanding of form, two-dimensional representation and the basic techniques of plastic expression.

3D Expressive media 12c
Introduction to drawing and volume for the practical understanding of form, three-dimensional representation and the basic techniques of plastic expression.

Theoretical basics of art and design 12c
Introduction to the theoretical, historical and critical study of the main artistic expressions and transformations in the aesthetics of art and design.

Obligatory itinerary subjects

Projects I GD 12c
Introduction to the methodology, techniques and language used in the product design speciality project by presenting design problems and their creative resolution by the student.

Graphic techniques 12c
Study of the media, processes and techniques employed in printing and the graphic arts, and studying original preparation for reproduction.

4 DP**Itinerari Disseny de Producte**
Quart Curs**Obligatòries generals**

Anàlisi i crítica del disseny II 6c
Anàlisi i crítica dels productes i dels processos de disseny orientant específicament els àmbits temàtics dels tallers de projectes final de carrera.

Estratègia i gestió 6c
Estudi de les característiques del medi professional i del mercat: relacions oferta-demanda de disseny, funcionament de les organitzacions i empreses, gestió professional i empresarial dels projectes, etc.

Projectes Interdisciplinars II 6c
Estudi i resolució de projectes de disseny des d'una perspectiva interdisciplinària, i pràctica de processos de treball en equips multidisciplinaris.

Obligatòries d'itinerari

Taller PFC DP 7,5c
Plantejament i desenvolupament conceptual, tècnic i formal del projecte final de carrera en forma d'avantprojecte.

PFC DP 4,5c
Desenvolupament del projecte final de carrera, preparació de la documentació i presentació i lectura pública davant del tribunal.

Itinerario Diseño de Producto
Cuarto Curso**Obligatorias generales**

Ánalisis y crítica del diseño II 6c
Análisis y crítica de los productos y los procesos de diseño orientando específicamente los ámbitos temáticos de los talleres de proyectos fin de carrera.

Estrategia y gestión 6c
Estudio de las características del medio profesional y del mercado: relaciones oferta-demanda de diseño, funcionamiento de las organizaciones y empresas, gestión profesional y empresarial de los proyectos, etc.

Proyectos interdisciplinarios II 6c
Estudio y resolución de proyectos de diseño desde una perspectiva interdisciplinaria, y práctica de procesos de trabajo en equipos multidisciplinarios.

Obligatorias de itinerario

Taller de PFC DP 7,5c
Planteamiento y desarrollo conceptual, técnico, formal, del proyecto fin de carrera en forma de anteproyecto.

PFC DP 4,5c
Desarrollo del proyecto fin de carrera, preparación de la documentación y presentación y lectura pública ante tribunal.

Product Design Itinerary
Fourth Course**Obligatory general subjects**

Analysis and criticism in design II 6c
Analysis and critical study of the products and processes used in design, specifically dealing with the subject areas covered by the end-of-studies workshop projects.

Strategy and management 6c
Study of the characteristics found in the professional world and the market: supply and demand in design, the operation of organisations and business, professional and business management of projects, etc.

Inter-disciplinary projects II 6c
Study and resolution of design projects from an inter-disciplinary viewpoint, and practical experience in work processes involving multi-disciplinary teams.

Obligatory itinerary subjects

End-of-studies workshop project PD 7,5c
Presentation and conceptual, technical and formal development of the end-of-studies project in the form of a draft project.

End-of-studies project PD 4,5c
Developing the end-of-studies project, preparation of documentation, presentation and public reading before the examining board.

I DG**Itinerari Disseny Gràfic**
Primer Curs**Obligatòries generals**

Mitjans d'expressió 2D 12c
Introducció al dibuix i al color com a coneixement pràctic de la forma, de la representació en dues dimensions i de les tècniques bàsiques d'expressió plàstica.

Mitjans d'expressió 3D 12c
Introducció al dibuix i al volum com a coneixement pràctic de la forma, de la representació en tres dimensions i de les tècniques bàsiques d'expressió plàstica.

Fonaments teòrics de l'art i del disseny 12c
Introducció a l'estudi teòric, històric i crític de les principals manifestacions artístiques i de les transformacions en la cultura estètica de l'art i del disseny.

Obligatòries d'itinerari

Projectes I DG 12c
Iniciació als procediments metodològics, tècnics i de llenguatge, propis del projecte de l'especialitat de disseny gràfic mitjançant el plantejament de problemes de disseny i de la resolució creativa per part de l'estudiant.

Tècniques gràfiques I 12c
Estudi dels suports, dels processos i de les tècniques d'impressió i d'arts gràfiques i aprenentatge de la preparació d'originals per a ser reproduïts.

Itinerario Diseño Gráfico
Primer Curso**Obligatorias generales**

Medios de expresión 2D 12c
Introducción al dibujo y al color como conocimiento práctico de la forma, la representación en dos dimensiones y de las técnicas básicas de expresión plástica.

Medios de expresión 3D 12c
Introducción al dibujo y al volumen como conocimiento práctico de la forma, de la representación en tres dimensiones y de las técnicas básicas de expresión plástica.

Fundamentos teóricos del arte y del diseño 12c
Introducción al estudio teórico, histórico y crítico de las principales manifestaciones artísticas y de las transformaciones en la cultura estética del arte y del diseño.

Obligatorias de itinerario

Proyectos I DG 12c
Iniciación a los procedimientos metodológicos, técnicos y de lenguaje, propios del proyecto de la especialidad de diseño gráfico mediante el planteamiento de problemas de diseño y de la resolución creativa por parte del estudiante.

Técnicas gráficas I 12c
Estudio de los soportes, los procesos y las técnicas de impresión y artes gráficas y aprendizaje de la preparación de original para su reproducción.

Graphic Design Itinerary
First Course**Obligatory general subjects**

2D Expressive media 12c
Introduction to drawing and colour for the practical understanding of form, two-dimensional representation and the basic techniques of plastic expression.

3D Expressive media 12c
Introduction to drawing and volume for the practical understanding of form, three-dimensional representation and the basic techniques of plastic expression.

Theoretical basics of art and design 12c
Introduction to the theoretical, historical and critical study of the main artistic expressions and transformations in the aesthetics of art and design.

Obligatory itinerary subjects

Projects I GD 12c
Introduction to the methodology, techniques and language used in the product design speciality project by presenting design problems and their creative resolution by the student.

Graphic techniques 12c
Study of the media, processes and techniques employed in printing and the graphic arts, and studying original preparation for reproduction.

Anàlisi i crítica del disseny I 6c
Anàlisi dels productes i dels processos de disseny valorant-ne els requeriments i les resolucions. Aprofundiment de la crítica de les condicions de recepció i ús en el seu entorn cultural i socioeconòmic.

Projectes Interdisciplinars I 6c
Estudi i resolució de projectes de disseny des d'una perspectiva interdisciplinària i pràctica de processos de treball en equip multidisciplinari.

Obligatòries d'itinerari

Projectes III DG 12c
Realització de projectes aportant resolucions conceptuais, tècniques, formals, etc. a partir d'una demanda i d'uns requeriments de programa simulats.

Análisis y crítica del diseño I 6c
Análisis de los productos y los procesos de diseño, valorando sus requerimientos y resoluciones. Profundización en la crítica de las condiciones de recepción y uso en su entorno cultural y socioeconómico.

Proyectos interdisciplinarios I 6c
Estudio y resolución de proyectos de diseño desde una perspectiva interdisciplinaria y práctica de procesos de trabajo en equipos multidisciplinarios.

Obligatorias de itinerario

Proyectos III DG 12c
Realización de proyectos aportando resoluciones conceptuales, técnicas, formales, etc. a partir de una demanda y de unos requerimientos de programa simulados.

4 DG

Itinerari Disseny Gràfic Quart Curs

Obligatòries generals

Anàlisi i crítica del disseny II 6c
Anàlisi i crítica dels productes i dels processos de disseny orientant específicament els àmbits temàtics dels tallers de projectes final de carrera.

Estratègia i gestió 6c
Estudi de les característiques del medi professional i del mercat: relacions oferta demanda de disseny, funcionament de les organitzacions i empreses, gestió professional i empresarial dels projectes, etc.

Projectes Interdisciplinars II 6c
Estudi i resolució de projectes de disseny des d'una perspectiva interdisciplinària i pràctica de processos de treball en equips multidisciplinaris.

Obligatòries d'itinerari

Taller PFC DP 7,5c
Plantejament i desenvolupament conceptual, tècnic i formal del projecte final de carrera en forma d'avantprojecte.

PFC DP 4,5c
Desenvolupament del projecte final de carrera, preparació de la documentació i presentació i lectura pública davant d'un tribunal.

Itinerario Diseño Gráfico Cuarto Curso

Obligatorias generales

Análisis y crítica del diseño II 6c
Análisis y crítica de los productos y los procesos de diseño orientando específicamente los ámbitos temáticos de los talleres de proyectos fin de carrera.

Estrategia y gestión 6c
Estudios de las características del medio profesional y del mercado: relaciones oferta demanda de diseño, funcionamiento de las organizaciones y empresas, gestión profesional y empresarial de los proyectos, etc.

Proyectos interdisciplinarios II 6c
Estudio y resolución de proyectos de diseño desde una perspectiva interdisciplinaria y práctica de procesos de trabajo en equipos multidisciplinarios.

Obligatorias de itinerario

Taller de PFC DP 7,5c
Planteamiento y desarrollo conceptual, técnico, formal, del proyecto fin de carrera en forma de anteproyecto.

PFC DP 4,5c
Desarrollo del proyecto fin de carrera, preparación de la documentación y presentación y lectura pública ante tribunal.

OP I

Optatives Primer Cicle

Color 9c
Estudi teòric de la llum i de la pigmentació com a fonament per al domini cromàtic, i realització de projectes d'experimentació cromàtica sobre diferents suports i amb diferents tècniques.

Dibuix 9c
Estudi de les tècniques de dibuix a llapis, observació i representació de models i pràctiques de dibuix descriptiu.

Optativas Primer Ciclo

Color 9c
Estudio teórico de la luz y la pigmentación como base para el dominio cromático, y realización de proyectos de experimentación cromática sobre diferentes soportes y con diferentes técnicas.

Dibujo 9c
Estudio de las técnicas de dibujo a lápiz, observación y representación de modelos y prácticas de dibujo descriptivo.

Analysis and criticism in design I 6c
Analysis of the products and processes used in design, evaluating their requirements and resolution. In-depth study of critical reaction to their conditions of reception and use within their cultural and socio-economic background.

Inter-disciplinary projects I 6c
Study and resolution of design projects from an inter-disciplinary viewpoint, and practical experience in work processes involving multi-disciplinary teams.

Obligatory itinerary subjects

Projects III GD 12c
Executing projects, contributing conceptual, technical, formal resolutions, based on demand and simulated programme requirements.

Graphic Design Itinerary Fourth Course

Obligatory general subjects

Analysis and criticism in design II 6c
Analysis and critical study of the products and processes used in design, specifically dealing with the subject areas covered by the end-of-studies workshop projects.

Strategy and management 6c
Study of the characteristics found in the professional world and the market: supply and demand in design, the operation of organisations and business, professional and business management of projects, etc.

Inter-disciplinary projects II 6c
Study and resolution of design projects from an inter-disciplinary viewpoint, and practical experience in work processes involving multi-disciplinary teams.

Obligatory itinerary subjects

End-of-studies workshop project PD 7,5c
Presentation and conceptual, technical and formal development of the end-of-studies project in the form of a draft project.

End-of-studies project PD 4,5c
Developing the end-of-studies project, preparation of documentation, presentation and public reading before the examining board.

Optional Subjects First Cycle

Colour 9c
Theoretical study of light and pigments as the basis for the command of colour, and executing experiments with colour using a variety of media and techniques.

Drawing 9c
Study of pencil drawing techniques, observation and representation of models, and descriptive drawing exercises.

OP 2

Fotografia	9c	Fotografía	9c	Photography	9c
Introducció al llenguatge i als gèneres de la fotografia, anàlisi d'imatges i aprenentatge pràctic de les tècniques bàsiques de la fotografia professional.		Introducción al lenguaje y a los géneros de la fotografía, análisis de imágenes y aprendizaje práctico de las técnicas básicas de la fotografía profesional.		Introduction to the language and styles of photography, analysis of images, and practical exercises in the basic techniques of professional photography.	
Taller monogràfic de disseny, art i arquitectura	9c	Taller monográfico de diseño, arte y arquitectura	9c	Monographic workshop in design, art and architecture	9c
Cicle de conferències i visites destinades al coneixement d'autors, d'obres i d'institucions culturals.		Ciclo de conferencias y visitas destinadas al conocimiento de autores, obras e instituciones culturales.		Series of lectures and visits aimed at introducing the student to authors, works and cultural institutions.	
Volum	9c	Volumen	9c	Volume	9c
Estudi teòric de les relacions entre forma i espai i realització de projectes en tres dimensions utilitzant diferents materials.		Estudio teórico de las relaciones entre forma y espacio y realización de proyectos en tres dimensiones utilizando distintos materiales.		Theoretical study of the relations between form and executing three-dimensional projects using various materials.	

OP 2

Optatives Segon Cicle	Optativas Segundo Ciclo	Optional Subjects Second Cycle
Aparadorisme 6c	Escaparafismo 6c	Window dressing 6c
Estudi del món comercial i de les tècniques i recursos específics per al disseny i muntatge d'aparadors i presentació de productes.	Estudio del mundo comercial y de las técnicas y recursos específicos para el diseño y montaje de escaparates y de la presentación de productos.	Study of the world of trade and the specific techniques and resources for the design and assembly of shop windows, and product presentation.
Cal·ligrafia A 6c	Caligrafía A 6c	Calligraphy A 6c
Estudi i pràctica d'una tècnica d'escriptura cal·ligràfica i aplicació com a recurs expressiu.	Estudio y práctica de una técnica de escritura caligráfica y aplicación como recurso expresivo.	Study and exercise of calligraphy and its application as an expressive resource.
Cal·ligrafia B 6c	Caligrafía B 6c	Calligraphy B 6c
Estudi i pràctica d'una tècnica d'escriptura cal·ligràfica i aplicació com a recurs expressiu.	Estudio y práctica de una técnica de escritura caligráfica y aplicación como recurso expresivo.	Study and exercise of calligraphy and its application as an expressive resource.
Creació audiovisual 6c	Creación audiovisual 6c	Audio-visual production 6c
Aplicació de recursos àudiovisuals específics com a suport d'expressió i creació.	Aplicación de recursos audiovisuales específicos como soporte para prácticas de expresión y creación.	Application of specific audio-visual resources as media for exercises in expression and creation.
Creació digital 6c	Creación digital 6c	Digital production 6c
Aplicació de recursos digitals específics com a suport per a pràctiques d'expressió i de creació.	Aplicación de recursos digitales específicos como soporte para prácticas de expresión y creación.	Application of specific digital resources as media for exercises in expression and creation.
Creació fotogràfica 6c	Creación fotográfica 6c	Photo production 6c
Aprendentatge i pràctica d'una tècnica fotogràfica per ser utilitzada com a recurs expressiu.	Aprendizaje y práctica de una técnica fotográfica para ser utilizada como recurso expresivo.	Study and exercise of a photographic technique for use as an expressive resource.
Criticà d'art i de disseny 6c	Critica de arte y de diseño 6c	Art and design criticism 6c
Analisi i reflexió crítica aplicada als criteris de validació de les obres d'art i de disseny.	Analisis y reflexión crítica aplicada a los criterios de validación de las obras de arte y de diseño.	Analysis and critical reflection applied to the criteria of evaluating works of art and design.
Cultura material 6c	Cultura material 6c	Material culture 6c
Estudis de les manifestacions materials en diferents entorns culturals.	Estudios de las manifestaciones materiales en distintos entornos culturales.	Study of material expressions in a variety of cultural backgrounds.
Cultura visual 6c	Cultura visual 6c	Visual culture 6c
Estudi de diferents manifestacions i estatuts de la imatge i de la seva relació amb els entorns culturals.	Estudio de distintas manifestaciones y estatutos de la imagen y de su relación con sus entornos culturales.	Study of various expressions and statutes of the image and their relation to cultural background.
Dibuix i representació 6c	Dibujo y representación 6c	Drawing and representation 6c
Aprofundiment dels sistemes, de les tècniques i dels processos de representació propis del mètode de projecte.	Profundización en los sistemas, técnicas y procesos de representación propios del método proyectual.	In-depth study of the methods, techniques and processes of representation in laying out a project.
Direcció i gestió del disseny 6c	Dirección y gestión de diseño 6c	Design management and administration 6c
Estudi de les condicions, la creació i la producció en el marc de l'organització i de l'empresa i capacitació en la direcció, organització i gestió de projectes i processos de disseny.	Estudio de las condiciones, la creación y la producción en el marco de la organización y de la empresa y capacitación en la dirección, organización y gestión de proyectos y procesos de diseño.	Study of conditions, creation and production in organisations and business, and training in the management, organisation and administration of design projects and processes.
Diseny d'envasos, embalatges i etiquetes (packaging) 6c	Diseño de envases, embalajes y etiquetas (packaging) 6c	Design of containers, packaging and labels 6c
Estudi de les característiques industrials, comercials, comunicatives i funcionals relacionades amb el disseny d'envasos, embalatges i etiquetajes i desenvolupament de projectes.	Estudio de las características industriales, comerciales, comunicativas y funcionales relacionadas con el diseño de envases, embalajes y etiquetajes y desarrollo de proyectos.	Study of industrial, commercial, communications and functional characteristics related to the design of containers, packaging and labels, and project development.

Disseny d'interfícies	6c	Diseño de interfaces	6c	Interface design	6c
Estudi de les relacions entre usuaris i dades, i desenvolupament de projectes en format gràfic electrònic.		Estudio de las relaciones entre usuarios y datos, y desarrollo de proyectos en formato gráfico electrónico.		Study of the relationship between users and data, and project development in electronic graphic format.	
Disseny de jardins	6c	Diseño de jardines	6c	Garden design	6c
Aplicació del mètode projectual al disseny d'espais enjardinats d'ús públic o privat		Aplicación del método proyectual al diseño de espacios ajardinados de uso público o privado.		Applying project layout to the design of garden spaces for public or private use.	
Disseny editorial	6c	Diseño editorial	6c	Editorial design	6c
Estudi del món de l'edició convencional i desenvolupament de projectes de disseny de col·leccions, llibres, catàlegs, revistes i periòdics.		Estudio del mundo de la edición convencional y desarrollo de proyectos de diseño de colecciones, libros, catálogos, revistas y periódicos.		Study of the conventional world of publishing and the development of design projects for collections, books, catalogues, magazines and newspapers.	
Disseny tipogràfic	6c	Diseño tipográfico	6c	Typographic design	6c
Estudi del disseny d'alfabets i projectes de creació de caràcters tipogràfics.		Estudio del diseño de alfabetos y proyectos de creación de caracteres tipográficos.		Study of the design of alphabets and creation of typographic characters.	
Edició digital	6c	Edición digital	6c	Digital publishing	6c
Estudi del món de l'edició digital i desenvolupament de projectes de disseny de web, CD-Rom, etc.		Estudio del mundo de la edición digital y desarrollo de proyectos de diseño de web, CD-ROM, etc.		Study of the world of digital publishing and the development of web design projects, CD-ROMs, etc.	
Equipament domèstic	6c	Equipamiento doméstico	6c	Domestic equipment	6c
Desenvolupament de projectes centrats en els productes d'equipament domèstic.		Desarrollo de proyectos centrados en los productos de equipamiento doméstico.		Development of projects based on domestic products.	
Equipament urbà	6c	Equipamiento urbano	6c	Urban fittings	6c
Estudi de l'hàbitat urbà i dels seus usos, i desenvolupament de projectes.		Estudio del hábitat urbano y de sus usos, y desarrollo de proyectos.		Study of the urban habitat and its uses, and project development.	
Ergonomia i antropometria	6c	Ergonomía y antropometría	6c	Ergonomics and anthropometry	6c
Estudi de les proporcions del cos humà i de les condicions físiques i psicològiques d'interactuació entre l'home, els artefactes i l'entorn.		Estudio de las proporciones del cuerpo humano y de las condiciones físicas y psicológicas de interacción entre el hombre, los artefactos y el entorno.		Study of the proportions of the human body and the physical and psychological conditions for interaction between people, devices and the environment.	
Escenografia	6c	Escenografía	6c	Set design	6c
Introducció als recursos expressius i tècnics de l'escenografia i desenvolupament de projectes.		Introducción a los recursos expresivos y técnicos de la escenografía y desarrollo de proyectos.		Introduction to the expressive and technical resources of scenography, project development.	
Escultura	6c	Escultura	6c	Sculpture	6c
Aprendentatge i pràctica d'una tècnica, d'un mitjà o d'un procés de creació tridimensional.		Aprendizaje y práctica de una técnica, medio o proceso de creación tridimensional		Study and exercise of a technique, medium or creative process in three dimensions.	
Estètica	6c	Estética	6c	Aesthetics	6c
Analisi i reflexió dels principis de la bellesa i de les seves manifestacions a partir del discurs d'un autor, d'un corrent o d'una determinada línia de pensament.		Ánálisis y reflexión de los principios de la belleza y de sus manifestaciones a partir del discurso de un autor, una corriente o una determinada línea de pensamiento.		Analysis and reflection on the principles of beauty and its manifestations, based on the speech of a given author, trend or specific school of thought.	
Exposicions	6c	Exposiciones	6c	Exhibitions	6c
Estudi del sector museístic i d'exposicions, del seu funcionament i dels requeriments de disseny que presenta amb vista al desenvolupament de projectes específics.		Estudio del sector museístico y de exposiciones, de su funcionamiento y de los requerimientos de diseño que presenta de cara al desarrollo de proyectos específicos.		Study of museums and exhibitions, their operation and the design requirements presented in developing specific projects.	
Gravat	6c	Grabado	6c	Engraving	6c
Aprendentatge i pràctica d'una tècnica, d'un mitjà o d'un procés de creació d'obra gràfica original.		Aprendizaje y práctica de una técnica, medio o proceso de creación de obra gráfica original.		Study and exercise of a technique, medium or creative process in producing an original graphic work.	
Història de l'arquitectura	6c	Historia de la arquitectura	6c	History of architecture	6c
Estudi històric de les manifestacions de l'arquitectura, particularment a occident en els períodes modern i contemporani.		Estudio histórico de las manifestaciones de la arquitectura particularmente en occidente en los períodos moderno y contemporáneo.		Historical study of architecture, specifically in the West during the modern and contemporary periods.	
Història de l'arquitectura i de l'interiorisme contemporani	6c	Historia de la arquitectura y del interiorismo contemporáneos	6c	History of architecture and contemporary interior design	6c
Estudi històric dels principals corrents, autors i idees de l'arquitectura i l'interiorisme del segle XX.		Estudio histórico de las principales corrientes, autores e ideas de la arquitectura y el interiorismo del siglo XX.		Historical study of the main trends, authors and ideas in architecture and interior design during the 20th century.	
Història de les idees estètiques	6c	Historia de las ideas estéticas	6c	History of aesthetics	6c
Estudi de les diferents definicions de bellesa i d'altres conceptes estètics, i de la seva evolució històrica.		Estudio de las distintas definiciones de belleza y de otros conceptos estéticos, y de su evolución histórica.		Study of the various definitions of beauty and other aesthetic concepts, and their historical development.	
Història de l'art a Catalunya	6c	Historia del arte en Cataluña	6c	History of art in Catalonia	6c
Estudi històric de les peculiaritats de les manifestacions artísticas a Catalunya.		Estudio histórico de las peculiaridades de las manifestaciones artísticas en Cataluña.		Historical study of the special characteristics of art in Catalonia.	

Història del disseny a Catalunya 6c Estudi històric de les peculiaritats de les manifestacions del disseny a Catalunya.	Historia del diseño en Cataluña 6c Estudio histórico de las peculiaridades de las manifestaciones del diseño en Cataluña.	History of design in Catalonia 6c Historical study of the special characteristics of design in Catalonia.
Història i teoria de la fotografia 6c Estudi històric i reflexió teòrica sobre diferents peculiaritats del mitjà fotogràfic.	Historia y teoría de la fotografía 6c Estudio histórico y reflexión teórica sobre distintas peculiaridades del medio fotográfico.	History and theory of photography 6c Historical study and theoretical reflection on the various features of photography.
Identitat corporativa 6c Estudi de les estratègies d'identificació de les organitzacions i dels recursos i mitjans de comunicació amb vista al desenvolupament de projectes de disseny.	Identidad corporativa 6c Estudio de las estrategias de identificación de las organizaciones y de los recursos y medios de comunicación de cara al desarrollo de proyectos de diseño.	Corporate identity 6c Study of the strategies used to identify organisations, and of communication resources and media, in the development of design projects.
Il·lustració A 6c Aplicació de tècniques d'il·lustració al desenvolupament de projectes específics i/o utilització de la il·lustració com a recurs expressiu autònom.	Ilustración A 6c Aplicación de técnicas de ilustración al desarrollo de proyectos específicos y/o utilización de la ilustración como recurso expresivo autónomo.	Illustration A 6c Application of illustration techniques for the development of specific projects and/or using illustration as an independent expressive resource.
Il·lustració B 6c Aplicació de tècniques d'il·lustració al desenvolupament de projectes específics i/o utilització de la il·lustració com a recurs expressiu autònom.	Ilustración B 6c Aplicación de técnicas de ilustración al desarrollo de proyectos específicos y/o utilización de la ilustración como recurso expresivo autónomo.	Illustration B 6c Application of illustration techniques for the development of specific projects and/or using illustration as an independent expressive resource.
Infografia 6c Anàlisi de la informació icònica i quantitativa i desenvolupament de projectes de disseny d'informació a través de dades, gràfics, etc.	Infografía 6c Análisis de la información icónica y cuantitativa y desarrollo de proyectos de diseño de información a través de datos, gráficos, etc.	Computer graphics 6c Analysis of icon and quantitative information, and the development of computer-assisted design projects using, data, graphics, etc.
Introducció als estudis culturals 6c Definició de cultura i estudi de les teories, mètodes i àmbits de recerca relacionats amb els estudis culturals.	Introducción a los estudios culturales 6c Definición de cultura y estudio de las teorías, métodos y ámbitos de investigación relacionados con los estudios culturales.	Introduction to cultural studies 6c Definition of culture and the study of theories, methods and fields of research related to cultural studies.
Maquetes i prototips 6c Introducció a l'estudi pràctic de les tècniques i dels materials per a la realització de maquetes i prototips de projectes.	Maquetas y prototipos 6c Introducción al estudio práctico de las técnicas y materiales para la realización de maquetas y prototipos de proyectos.	Models and prototypes 6c Introduction to the practical study of techniques and materials for the creation of project models and prototypes.
Materials i tecnologies 6c Estudi de materials i de sistemes de producció per al desenvolupament de projectes.	Materiales y tecnologías 6c Estudio de materiales y sistemas de producción para el desarrollo de proyectos.	Materials and technologies 6c Study of materials and production systems for project development.
Mobiliari 6c Estudi del sector de mobiliari i de les necessitats relacionades amb l'hàbitat i desenvolupament de projectes.	Mobiliario 6c Estudio del sector de mobiliario y de las necesidades relacionadas con el hábitat y desarrollo de proyectos.	Furniture 6c Study of the furniture sector and needs related to habitat and project development
Muntatges efímers 6c Desenvolupament de projectes destinats a instal·lacions arquitectòniques i espais efímers de comunicació.	Montajes efímeros 6c Desarrollo de proyectos destinados a instalaciones arquitectónicas y espacios efímeros de comunicación.	Short-term montages 6c Development of projects for architectural installations and non-permanent communication areas.
Pintura 6c Aprendentatge i pràctica d'una tècnica, d'un mitjà o d'un procés de creació bidimensional.	Pintura 6c Aprendizaje y práctica de una técnica, medio o proceso de creación bidimensional.	Painting 6c Study and exercise of a technique, medium or two-dimensional creative process.
Pràctiques 6c Coneixement de l'entorn professional a través de pràctiques de disseny tutoritzades en estudis professionals, empreses o institucions.	Prácticas 6c Conocimiento del entorno profesional a través de prácticas de diseño tutorizadas en estudios profesionales, empresas o instituciones.	On-the-job training 6c Familiarisation with the professional world through on-the-job experience in design, held in professional studios, firms and institutions.
Seminari de Ciències Socials 6c Cursos i conferències sobre temes concrets de Ciències Socials relacionats amb les arts visuals.	Seminario de Ciencias Sociales 6c Cursos y conferencias sobre temas concretos de Ciencias Sociales relacionados con las artes visuales.	Social sciences seminar 6c Courses and lectures on specific social science subjects related to the visual arts.
Seminari d'Humanitats 6c Cursos i conferències sobre temes concrets d'Humanitats relacionats amb les arts visuals.	Seminario de Humanidades 6c Cursos y conferencias sobre temas concretos de Humanidades relacionados con las artes visuales.	Humanities seminar 6c Courses and lectures on specific subjects from the Humanities related to the visual arts.
Senyalització 6c Estudi dels sistemes d'informació gràfica de l'espai i desenvolupament de projectes.	Señalización 6c Estudio de los sistemas de la información gráfica del espacio y desarrollo de proyectos.	Signs 6c Study of graphic information systems and project development.

Taller de creació literària 6c	Taller de creación literaria 6c	Literary creativity workshop 6c
Aprendentatge i pràctica de recursos literaris amb una atenció especial a la relació entre arts visuals i literatura.	Aprendizaje y práctica de recursos literarios haciendo especial énfasis en la relación entre arte visual y literatura.	Study and exercise of literary resources, with special emphasis on the relation between visual arts and literature.
Taller de dibuix 6c	Taller de dibujo 6c	Drawing workshop 6c
Aprendentatge i pràctica d'una tècnica de dibuix com a recurs expressiu.	Aprendizaje y práctica de una técnica de dibujo como recurso expresivo.	Study and exercise of a drawing technique as expressive resource.
Taller d'informàtica 6c	Taller de informática 6c	Computer workshop 6c
Aprendentatge de programes i recursos informàtics i pràctiques tutoritzades per aplicar-ho al desenvolupament de projectes.	Aprendizaje de programas y recursos informáticos y prácticas tutorizadas para su aplicación al desarrollo de proyectos.	Study of programs and computer resources, and teacher-led exercises for their application to project development.
Tècniques d'edició 6c	Técnicas de edición 6c	Publishing techniques 6c
Estudi de suports, tècniques i processos específics d'edició de les noves tecnologies en el camp de les arts gràfiques.	Estudio de soportes, técnicas y procesos específicos de edición de las nuevas tecnologías en el campo de las artes gráficas.	Study of media, techniques and specific publishing processes using new technologies in the graphic arts field.
Tècniques d'estampació 6c	Técnicas de estampación 6c	Printing techniques 6c
Introducció a les tècniques de gravat i al procés de realització de l'obra gràfica original.	Introducción a las técnicas de grabado y al proceso de realización de la obra gráfica original.	Introduction to engraving techniques and the process of executing original graphic work.
Últimes tendències de l'Arquitectura i de l'Interiorisme 6c	Últimas tendencias de la Arquitectura y el Interiorismo 6c	Latest trends in Architecture and Design 6c
Anàlisi i reflexió crítica sobre els autors, els corrents, les tendències i els discursos de l'arquitectura i l'interiorisme actual.	Análisis y reflexión crítica de autores, corrientes, tendencias y discursos de la arquitectura y el interiorismo actual.	Analysis and critical reflection on authors, trends, tendencies, and lectures on architecture and contemporary interior design.
Últimes tendències de l'Art 6c	Últimas tendencias del Arte 6c	Latest trends in Art 6c
Anàlisi i reflexió crítica sobre els autors, els corrents, les tendències i els discursos de l'art actual.	Análisis y reflexión crítica de autores, corrientes, tendencias y discursos del arte actual.	Analysis and critical reflection on authors, trends, tendencies, and lectures on contemporary art.
Últimes tendències del Disseny 6c	Últimas tendencias del Diseño 6c	Latest trends in Design 6c
Anàlisi i reflexió crítica sobre els autors, corrents, tendències i discursos del disseny actual.	Análisis y reflexión crítica de autores, corrientes, tendencias y discursos del diseño actual.	Analysis and critical reflection on authors, trends, tendencies, and lectures on contemporary design.

Matèries fraccionables en assignatures optatives Segon Cicle

Desenvolupament expressiu 24c
Desenvolupament de les capacitats expressives a partir del domini de les tècniques i dels llenguatges propis del mitjà.
Humanitats i Ciències Socials 24c
Desenvolupament temàtic i metodològic d'aquelles disciplines d'Humanitats i de les Ciències Socials que aporten instruments d'anàlisi i comprensió al fenomen de l'art i la creació, i als productes de la cultura visual i material.
Projectes específics 24c
Aprofundiment de camps professionals del disseny específic, anàlisi de les seves característiques diferencials i desenvolupament de treballs seguint el mètode projectual.
Tècniques i procediments 24c
Aprofundiment del domini de tècniques de representació aplicades al disseny i a la imatge. Aprofundiment del coneixement de procediments tecnològics de producció i de construcció.

Materias fraccionables en asignaturas optativas Segundo Ciclo

Desarrollo expresivo 24c
Desarrollo de las capacidades expresivas a partir del dominio de las técnicas y lenguajes propios del medio.
Humanidades y ciencias sociales 24c
Desarrollo temático y metodológico de disciplinas de Humanidades y Ciencias Sociales que aportan instrumentos de análisis y comprensión al fenómeno del arte y la creación, y a los productos de la cultura visual y material.
Proyectos específicos 24c
Profundización en campos profesionales del diseño específico, análisis de sus características diferenciales y desarrollo de trabajos siguiendo el método proyectual.
Técnicas y procedimientos 24c
Profundización en el dominio de técnicas de representación aplicadas al diseño y a la imagen. Profundización en el conocimiento de procedimientos tecnológicos de producción y construcción.

Course material for optional subjects Second Cycle

Expressive development 24c
Development of the expressive skills based on the command of technique and the natural language of the medium.
Humanities and social sciences 24c
Thematic and methodological development of the humanities and social sciences that offer a means of analysing and understanding the phenomena of art and creation, and the products of visual and material culture.
Specific projects 24c
In-depth study of specific professional design fields, analysis of their different characteristics and development of work following project layout.
Techniques and procedures 24c
In-depth command of representation techniques applied to design and image. In-depth study of technological production and construction processes.

Universitat, taller i jardí

L'ensenyament i la pedagogia del disseny a Eina

Per Oriol Pibernat
Director

Eina és un centre vinculat a la universitat que imparteix l'ensenyament del disseny com a estudis de nivell superior. Però també és una escola d'experimentació creativa i d'aprenentatge professional que recull la tradició de l'ensenyament del disseny i de l'art dels tallers de la Bauhaus. Així mateix podem parlar d'**Eina** com a jardi. No només perquè els jardins estan molt lligats a l'entorn físic d'aquesta escola, sinó perquè, com en el Jardí epicuri, **Eina** no vol deixar de ser un lloc on es pot reflexionar i "prendre distància", i on es pot tenir cura de les coses i de les persones que l'habitén. Universitat, taller i jardí són conceptes que formen part d'aquesta identitat singular.

Trenta anys d'ensenyament de disseny i d'art a Barcelona

Des dels seus orígens, ara fa més de trenta anys, **Eina** ha estat una escola atenta als canvis culturals que es produeixen en la societat. La seva identitat està determinada pel fet de ser una escola sorgida de la voluntat pedagògica d'un col·lectiu de professors, estudiosos, teòrics i professionals de l'art i del disseny. Aquesta voluntat ha estat la de crear un marc específic per a l'exercici lliure d'uns magisteris plurals i progressistes guiat per la curiositat pels temes més diversos.

En la primera època, des de la seva fundació l'any 1967, **Eina** va esdevenir centre de renovació de la vida cultural de Barcelona. L'equip fundador, amb el pintor Albert Ràfols-Casamada i el teòric d'art Alexandre Cirici Pellicer al capdavant, va posar en marxa un projecte d'escola que, en el context d'un país aïllat políticament i culturalment, va destacar per les seves iniciatives innovadores en el camp de l'art, del disseny i del pensament. En aquells moments, l'escola recollia el llegat pedagògic de la mítica Bauhaus, però, alhora, incorporava ecècticament altres experiències més coetànies: la de l'escola d'Ulm, el disseny italià, la cultura pop, la influència de la semiologia, etc. Sense perdre la flexibilitat acadèmica que l'ha caracteritzat, des de finals dels anys setanta i durant la dècada dels vuitanta, es van anar estructurant els estudis d'acord amb la pauta de les especialitats: disseny d'interiors, disseny gràfic i estudis d'art. A partir del 1994, instal·lada en una nova seu i amb uns equipaments renovats, **Eina** va iniciar el seu camí com a escola vinculada a la Universitat Autònoma de Barcelona, amb un nou pla d'estudis de quatre anys i amb una titulació de Graduat Superior en Disseny per la UAB que contempla tres itineraris (disseny d'interiors, disseny gràfic i disseny de producte). Paral·lelament, se segueixen impartint, com a titulació pròpia, els Estudis d'art.

Tots aquests canvis poden atribuir-se a la voluntat i a la capacitat d'aquesta escola per adaptar-se a les transformacions del seu entorn, així com a la mateixa evolució de les disciplines专业人士 i artístiques. Tanmateix, per entendre com una escola com **Eina** es planteja l'adaptació a les futures condicions d'ensenyament del disseny i de l'art, caldrà explicar, des de l'escola estant, que es percepció la tensió i, simultàniament, el diàleg entre el context del disseny i el paper de l'ensenyament.

Eclosió del disseny i crisi de la creació

Des de la dècada dels vuitanta el disseny ha rebut a Barcelona una atenció molt especial. No obstant, la informació que es difon sobre el disseny se centra massa sovint en aspectes molt anecdòtics. El món de l'ensenyament, en canvi, obligat com està a mirar cap al futur i a fer una ànalisi global de l'actualitat de les professionals del disseny, aporta una visió ben diferent. Les escoles de disseny som perfectament conscients que ens trobem

immersos en una situació de canvi que afecta directament el context social i cultural i la mateixa identitat del disseny. No és casual que els debats de la Primavera del disseny de 1999 s'inscriuen sota un títol genèric ben significatiu: "El disseny a la crúlla: reptes i utopies".

Certament, el panorama del disseny contemporani no és impermeable a les crisis, enteses com a processos de transformació amb derivacions incertes, que afecten la societat occidental. Avui dia es parla de fenòmens sobre els quals hem de fixar la nostra atenció: la crisi del concepte de producte en la societat de serveis postindustrial, la crisi del treball tradicional i de les identitats professionals i la crisi dels usos tecnològics en el moment de la revolució informàtica.

La societat industrial ha estat bàsicament una societat de productes (sigui objectes industrials, peces de comunicació o objectes artístics). Però en una societat amb predomini dels serveis, el producte paradigmàtic és la programació i prestació d'un servei. En un procés d'ocultació creixent, l'imaginari industrial dels segles XIX i XX ja no s'organitza al voltant de la producció material i del treball. Ara parlem d'intangibles i de conceptes, de "societat de la informació" i de "societat del coneixement". Sembla, doncs, que la identitat del disseny, basada tradicionalment en el procés de concreció en formes d'objectes o peces més o menys materials, ha de ser modificada per aquest fenomen generalitzat.

D'altra banda, és un fet que la producció de béns ja no s'orienta a satisfacer unes demandes de consum en un context econòmic en el qual el benestar i el creixement material es presentaven amb una aparença d'aliança. Actualment es tracta d'inventar ofertes, de proposar-les i de lluitar per la seva viabilitat en un mercat globalitzat. Hem passat d'una societat de la demanda, on el disseny trobava els seus arguments en la millora de les prestacions, a una societat de l'oferta. El disseny, pensat com a "millora del que hi ha" no coincideix gaire amb una demanda de serveis professionals centrada en l'estrategia d'inventar noves realitats. La famosa formulació anglosaxona del disseny com a "resolució de problemes" talla igualment curta, i ja es parla de la "formulació de problemes" com a definició més escaient. Aquest fet sembla indicar que la identitat convencional del dissenyador pot escindir-se en un tipus de professional conceptualitzador i creatiu amb competència per participar en els processos de presa de decisions, d'una banda, i en un executor tècnic que domina els aspectes d'enginyeria i ofici, de l'altra.

En la mateixa línia es comença a posar en qüestió l'especialització disciplinària tal com s'ha entès fins ara s'ha entès (disseny industrial, disseny gràfic, disseny d'interiors, etc) així com els models de prestació de serveis tradicionals. Una especialització tècnica excessiva pot dificultar l'adaptació a escenaris econòmics i tecnològics que canviuen ràpidament. I, a més, s'imposa, a tots els nivells, un aprenentatge en el diàleg pluridisciplinari i en el treball interdisciplinari per afrontar la complexitat.

Hem parlat de la transformació del concepte de producte i de treball. No podem deixar de banda l'impacte del canvi tecnològic. El canvi tecnològic va més enllà de la substitució d'unes eines per unes altres de més eficients. Incideix directament en el procés de prefiguració de la realitat accentuant els recursos de simulació. Però, alhora i això és el més important- a través de la tecnologia es desplega un nou sistema d'activitats i una nova fenomenologia d'esdeveniments culturals.

L'augment exponencial de les capacitats de generar i difondre

informació textual i visual, per exemple, desbarata els fonaments de la comunicació gràfica tal i com la coneixem. La tecnologia socialitza els accessos a la creació abans restringits a professionals i el dissenyador actua en un context cada cop més saturat d'imatges. En aquest sentit, cal també preguntar-se si la disciplina del disseny pot quedar cenyida a la producció de peces concretes o si se li reclama un paper en la confecció de llenguatges, codis, sistemes i itineraris que permetin fer intel·ligibles els missatges. Davant de la proliferació icònica i l'entropia del sentit, la tasca del dissenyador pot transformar-se en la d'un agent pol·lucionador més o pot exercir un paper important en l'ecologia de la percepció.

Veiem, doncs, com en aquest panorama es plantegen disjuntives tècniques, professionals i, fins i tot, ètiques. Allò que aparentment s'està dibuixant és una nova situació en la qual es diversifiquen i tenen cabuda diferents perfils professionals i diferents formes de treballar; unes són noves, d'altres no tant. La diversificació de models, amb fortuna desigual, és un signe dels temps que fa variable, precisament, la relació clàssica entre oferta i demanda de serveis.

El paper de l'ensenyament

Estar atent a les transformacions del context en què es desenvolupa el disseny vol dir afinar els recursos per intentar comprendre l'escenari professional dels futurs estudiants de disseny. I vol dir posar a la seva disposició recursos conceptuels i tècnics per facilitar l'ingrés en un mercat de treball diferent. Però el paper social i cultural de l'ensenyament és més ric que la simple formació de professionals per al mercat laboral. En primer lloc, perquè resulta molt discutible que s'imposi una relació de correspondència total entre les demandes de l'entorn econòmic i cultural i l'oferta pedagògica, tal com avui dia reclama la racionalitat il·liberal. Una distància conscient respecte als mecanismes de funcionament i als objectius socialment acceptats és legítima i necessària per a la formació de l'individu.

En segon lloc, perquè, fins i tot en un ensenyament de caràcter pragmàtic -com reductivament es pot entendre la formació de professionals del disseny-, els déficits en una formació cultural més general constituiran una limitació en l'exercici mateix de la professió. De la mateixa manera, una aproximació tecnocràtica a l'ensenyament del disseny reduirà les capacitats creatives i inventives del futur dissenyador, contràriament al que s'espera d'ell. La mercantilització de l'aprenentatge i del coneixement (el famós tòpic del "perquè serveix?") redueix l'experiència formativa a un conjunt de receptes que condemnen el disseny a un estatus d'ofici menor.

Hi ha, encara, una tercera raó de pes per vetllar pels valors i coneixements humanístics. El pensament crític, que no volem ignorar, amplia i aprofundeix la nostra visió de les condicions de desenvolupament social i cultural del nostre entorn. Des d'aquesta perspectiva, l'ensenyament no ha d'ocultar sinó desvelar alguna cosa en la lectura dels símptomes crítics de la cultura de masses, del consumisme, de la saturació icònica, de l'hègemonia cultural de la tecnologia, etc. Cal reclamar la pertinença d'entendre la formació del dissenyador també com una transferència de recursos intel·lectuals per plasmar allò que altera i condiciona la creació i la percepció espacial, objectual, comunicativa i estètica.

Eina, una opció en l'ensenyament del disseny i de l'art

En un món de conflicte d'idees i valors i d'escenaris culturals i tecnològics en transformació apareixen diferents opcions per

enfocar l'ensenyament del disseny: des de les de perfil més tecnocràtic a les de caràcter més humanístic, des de les que es fonamenten en l'aprenentatge de l'ofici a les que accentuen l'abstractació del projecte. Ja he dit que fins i tot la mateixa demanda empresarial o cultural es diversifica perquè les necessitats són múltiples.

L'objectiu que **Eina** es planteja és el de formar creadors i professionals amb autonomia i capacitat d'autogestió dels seus coneixements i habilitats, amb competència per refermar el valor de les seves propostes en la societat i en el mercat, i amb idoneïtat per adaptar-se a les transformacions i als nous escenaris de treball. Per això, aquesta escola apostava per un aprenentatge basat en:

"El cultiu de la creativitat i de les capacitats expressives de l'estudiant, tot fomentant les sinergies entre l'art i el disseny.

El rigor analític, els coneixements teòrics i la capacitat argumentativa com a fonaments dels projectes i recerca de la forma.

L'atenció a l'ofici, a la disciplina del treball tècnic i a l'aprenentatge de dominis tecnològics, siguin artesans, industrials o informàtics.

L'actitud crítica davant de l'emmascarament de la realitat, la pol·lució visual, l'abús de l'espectacle i la banalització de la cultura de masses.

L'orientació cap a la innovació estètica, social i cultural com a alternativa al conformisme i a la repetició o imitació de models.

El foment del diàleg pluridisciplinari i del treball interdisciplinari com a millor manera d'abordar la complexitat."

Aquests principis volen orientar la planificació dels estudis, les activitats acadèmiques i la projecció social de l'escola. El model d'escola i de formació que **Eina** representa no és l'únic possible, però és el que aquesta escola es planteja, tenint en compte la seva tradició fundacional i el diàleg permanent amb la realitat que l'envolta.

Universidad, taller y jardín

La enseñanza y la pedagogía del diseño en Eina

Por Oriol Pibernat
Director

Eina es un centro vinculado a la universidad que imparte la enseñanza del diseño como estudios de nivel superior. Pero también es una escuela de experimentación creativa y de aprendizaje profesional que recoge la tradición de la enseñanza del diseño y del arte de los talleres de la Bauhaus. Asimismo, podemos hablar de **Eina** como un jardín. No sólo porque los jardines están muy unidos al entorno físico de esta escuela, sino porque, como en el Jardín epicúreo, **Eina** no quiere dejar de ser un lugar donde se puede reflexionar y "tomar distancia", y donde se pueden cuidar las cosas y las personas que lo habitan. Universidad, taller y jardín son conceptos que forman parte de esta identidad singular.

Treinta años enseñando diseño y arte en Barcelona

Desde sus orígenes, hace ya más de treinta años, **Eina** ha sido una escuela atenta a los cambios culturales que se producen en la sociedad. Su identidad viene determinada por ser una escuela surgida de la voluntad pedagógica de un colectivo de profesores, estudiantes, teóricos y profesionales del arte y del diseño. Esta voluntad ha sido la de crear un marco específico para el libre ejercicio de unos magisterios plurales y progresistas guiados por la curiosidad sobre los temas más diversos.

En su primera época, desde su fundación en el año 1967, **Eina** se convirtió en centro de renovación de la vida cultural de Barcelona. El equipo fundador, con el pintor Albert Ràfols-Casamada y el teórico de arte Alexandre Cirici Pellicer a la cabeza, puso en marcha un proyecto de escuela que, en el contexto de un país aislado política y culturalmente, destacó por sus iniciativas innovadoras en el campo del arte, del diseño y del pensamiento.

En aquellos momentos, la escuela recogía el legado pedagógico de la mítica Bauhaus, pero, al mismo tiempo, incorporaba eclécticamente otras experiencias más coetáneas: la de la escuela de Ulm, el diseño italiano, la cultura pop, la influencia de la semiología, etc. Sin perder la flexibilidad académica que la ha caracterizado, desde finales de los años setenta y durante la década de los ochenta, se fueron estructurando los estudios de acuerdo con la pauta de las especialidades: diseño de interiores, diseño gráfico y estudios de arte. A partir de 1994, instalada en una nueva sede y con unos equipamientos renovados, **Eina** inició su camino como escuela vinculada a la Universidad Autónoma de Barcelona, con un nuevo plan de estudios de cuatro años y con una titulación de Graduado Superior en Diseño por la UAB que contempla tres itinerarios (diseño de interiores, diseño gráfico y diseño de producto). Paralelamente, se siguen impartiendo, como titulación propia, los Estudios de arte.

Todos estos cambios pueden atribuirse a la voluntad y capacidad de esta escuela para adaptarse a las transformaciones de su entorno social, así como a la propia evolución de las disciplinas proyectuales y artísticas. Sin embargo, para entender cómo una escuela como **Eina** se plantea la adaptación a las futuras condiciones de enseñanza del diseño y del arte deberíamos explicar, desde la misma escuela, que se percibe la tensión y, simultáneamente, el diálogo entre el contexto del diseño y el papel de la enseñanza.

Eclisión del diseño y crisis de la creación

Desde la década de los ochenta el diseño en Barcelona ha gozado de una atención muy especial. No obstante, la información que se difunde sobre el diseño se centra en demasiadas ocasiones en aspectos muy anecdóticos. El mundo de la enseñanza, en

cambio, obligado a mirar hacia el futuro y hacer un análisis de la actualidad de las prácticas profesionales del diseño lo más globalmente posible, aporta una visión bien distinta. Las escuelas de diseño somos perfectamente conscientes de que nos hallamos justo en medio de una situación de cambio que afecta directamente al contexto social y cultural y la propia identidad del diseño. No es por casualidad que los debates de la Primavera del diseño de 1999 se inscriben bajo un título genérico sobradamente significativo: "El diseño en la encrucijada: retos y utopías".

Ciertamente, el panorama del diseño contemporáneo no es impermeable a las crisis, entendidas como procesos de transformación con derivaciones inciertas, que afectan a la sociedad occidental. Hoy se habla de fenómenos sobre los que debemos fijar nuestra atención: la crisis del concepto de producto en la sociedad de servicios postindustrial, la crisis del trabajo tradicional y de las identidades profesionales y la crisis de los usos tecnológicos en el momento de la revolución informática.

La sociedad industrial ha sido básicamente una sociedad de productos (ya sean objetos industriales, piezas de comunicación u objetos artísticos). Pero en una sociedad donde predominan los servicios, el producto paradigmático es la programación y prestación de un servicio. En un proceso de ocultación creciente, el imaginario industrial de los siglos XIX y XX ya no se organiza alrededor de la producción material y del trabajo. Hoy hablamos de intangibles y de conceptos, de "sociedad de la información" y de "sociedad del conocimiento". Parece, pues, que la identidad del diseño, basada tradicionalmente en el proceso de concreción en formas de objetos o piezas más o menos materiales, debe ser modificada por este fenómeno generalizado.

Por otro lado, es un hecho que la producción de bienes ya no se orienta a satisfacer unas demandas de consumo en un contexto económico en el cual el bienestar y el crecimiento material se presentaban con una apariencia de alianza. Actualmente se trata de inventar ofertas, de proponerlas y de luchar por su viabilidad en un mercado globalizado. Hemos pasado de una sociedad de la demanda, donde el diseño hallaba sus argumentos en la mejora de las prestaciones, a una sociedad de la oferta. El diseño pensado como "mejora de lo que existe" no coincide demasiado con una demanda de servicios profesionales centrada en la estrategia de inventar nuevas realidades. La famosa formulación anglosajona del diseño como "resolución de problemas" se queda igualmente corta y ya se habla de la "formulación de problemas" como definición más adecuada. Este hecho parece indicar que la identidad convencional del diseñador puede escindirse en un tipo de profesional conceptualizador y creador con competencia para participar en los procesos de toma de decisiones, por una parte, y en un ejecutor técnico que domina los aspectos de ingeniería y oficio, por otra.

En la misma línea se empieza a cuestionar la especialización disciplinar tal como se ha entendido hasta ahora (diseño industrial, diseño gráfico, diseño de interiores, etc.) así como los modelos de prestación de servicios tradicionales. Una excesiva especialización técnica puede dificultar la adaptación a escenarios económicos y tecnológicos que cambian rápidamente. Y además, se impone a todos los niveles un aprendizaje del diálogo pluridisciplinario y del trabajo interdisciplinario para afrontar la complejidad.

Hemos hablado de la transformación del concepto de producto y de trabajo. No podemos dejar de lado el impacto del cambio tecnológico. El cambio tecnológico va más allá de la sustitución de unas herramientas por otras más eficientes. Incide directa-

mente en el proceso de prefiguración de la realidad acentuando los recursos de simulación. Pero, al mismo tiempo -y eso es lo principal- a través de la tecnología se abre todo un nuevo sistema de actividades y una nueva fenomenología de acontecimientos culturales.

El aumento exponencial de las capacidades de generar y difundir, por ejemplo, información textual y visual, desbarata los fundamentos de la comunicación gráfica tal como la conocemos. La tecnología socializa los accesos a la creación antes restringidos a profesionales y el diseñador actúa en un contexto cada vez más saturado de imágenes. En este sentido, también es necesario preguntarse si la disciplina del diseño puede quedarse limitada a la producción de piezas concretas o si se le reclama un papel en la confección de lenguajes, códigos, sistemas e itinerarios que permitan hacer inteligibles los mensajes. Frente a la proliferación icónica y la entropía del sentido, la tarea del diseñador puede transformarse en la de un agente polucionador más, o puede ejercer un papel importante en la ecología de la percepción.

Vemos, pues, cómo en este panorama se plantean disyuntivas técnicas, profesionales e incluso éticas. Lo que parece que se está dibujando es una nueva situación en la que se diversifican y tienen cabida diferentes perfiles profesionales y diferentes formas de trabajar; algunas son nuevas, otras no tanto. La diversificación de modelos, con desigual fortuna, es un signo de los tiempos que vuelve variable, justamente, la relación clásica entre oferta y demanda de servicios.

El papel de la enseñanza

Estar atento a las transformaciones del contexto en el que se desarrolla el diseño significa afinar los recursos para intentar comprender el escenario profesional de los futuros estudiantes de diseño. Y significa poner a su disposición recursos conceptuales y técnicos para facilitar el ingreso a un mercado de trabajo diferente.

Pero el papel social y cultural de la enseñanza es más rico que el de la simple formación de profesionales para el mercado laboral. En primer lugar, porque es muy discutible que se imponga una relación de correspondencia total entre las demandas del entorno económico y cultural y la oferta pedagógica, tal como hoy requiere la racionalidad liberal. Una distancia consciente respecto a los mecanismos de funcionamiento y a los objetivos socialmente aceptados es legítima y necesaria para la formación del individuo.

En segundo lugar, porque incluso dentro de una enseñanza de carácter pragmático -como puede reductivamente entenderse la formación de profesionales del diseño-, los déficits en una formación cultural más general constituirán una limitación en el ejercicio mismo de la profesión. Al igual que una aproximación tecnocrática a la enseñanza del diseño reducirá las capacidades creativas e inventivas del futuro diseñador, contrariamente a lo que se espera de él. La mercantilización del aprendizaje y del conocimiento (el famoso tópico del "¿para qué sirve?") reduce la experiencia formativa a un conjunto de recetas que condenan el diseño a una posición de oficio menor.

Todavía existe una tercera razón de peso para velar por los valores y conocimientos humanísticos. El pensamiento crítico, al que no queremos ser ajenos, amplía y profundiza nuestra visión de las condiciones de desarrollo social y cultural de nuestro entorno. Desde esta perspectiva, la enseñanza no debe ocultar

sino despertar algo en la lectura de los síntomas críticos de la cultura de masas, del consumismo, de la saturación icónica, de la hegemonía cultural de la tecnología, etc. Hay que reclamar la pertinencia de entender la formación del diseñador también como una transferencia de recursos intelectuales para plasmar aquello que altera y condiciona la creación y la percepción espacial, objetual, comunicativa y estética.

Eina, una opción en la enseñanza del diseño y del arte

En un mundo de conflicto de ideas y valores y de escenarios culturales y tecnológicos en transformación aparecen diferentes opciones para enfocar la enseñanza del diseño: desde aquellas de perfil más tecno-crático a las de carácter más humanístico, desde aquellas que se basan en el aprendizaje del oficio a las que hacen hincapié en la abstracción del proyecto. Ya he dicho que incluso la misma demanda empresarial o cultural se diversifica, porque las necesidades son múltiples.

El objetivo que Eina se plantea es el de formar creadores y profesionales con autonomía y capacidad de autogestión de sus conocimientos y habilidades, con competencia para afirmar el valor de sus propuestas en la sociedad y en el mercado, y con idoneidad para adaptarse a las transformaciones y a los nuevos escenarios de trabajo. Por eso, esta escuela apuesta por un aprendizaje basado en:

"El cultivo de la creatividad y de las capacidades expresivas del estudiante, fomentando las sinergias entre el arte y el diseño.

El rigor analítico, los conocimientos teóricos y la capacidad argumentativa como fundamentos de los proyectos y búsqueda de la forma.

La atención al oficio, a la disciplina del trabajo técnico y el aprendizaje de dominios tecnológicos, sean artesanos, industriales o informáticos.

La actitud crítica frente al enmascaramiento de la realidad, la polución visual, el abuso del espectáculo y la banalización de la cultura de masas.

La orientación hacia la innovación estética, social y cultural como alternativa al conformismo y a la repetición o imitación de modelos.

El fomento del diálogo pluridisciplinario y del trabajo interdisciplinario como la mejor forma de abordar la complejidad".

Estos principios quieren orientar la planificación de los estudios, las actividades académicas y la proyección social de la escuela. El modelo de escuela y de formación que Eina representa no es el único posible, pero es el que esta escuela se plantea, atendiendo a su tradición fundacional y al diálogo permanente con la realidad que la rodea.

Modificació del pla d'estudis que conduceix a l'obtenció del títol propi de Graduat Superior en Disseny (publicat per la Resolució de la Universitat Autònoma de Barcelona de l'1 de setembre de 1994, <Boletín Oficial del Estado> del 3 d'octubre); aprovats els dies 1 i 5 de juliol de 2000, per les Comissions d'Ordenació Acadèmica de Junta de Govern i del Consell Social de la UAB, publicada en el <Boletín Oficial del Estado> del 28 de juliol de 2000.

Aquesta modificació va ser elaborada al llarg del curs 1999-2000, sent els òrgans de govern d'Eina, Escola de Disseny i Art:

Patronat de la Fundació Eina

Albert Ràfols-Casamàda (President), Antoni Mari (Vicepresident), Pep Alemany (Vocal), Ramon Domènech (Vocal), Maria Girona (Vocal), Josep Emili Hernández-Cros (Vocal), André Ricard (Vocal), Claret Serrahima (Vocal), Mercè Valeri (Vocal), Anna Maio (Gerent)

Direcció d'Eina

Oriol Pibernat (Director), Octavi Rofes (Sotsdirector), Mercè Valeri (Secretària de Direcció)

Consell Acadèmic

Antoni Mari (President), Pep Alemany, André Ricard, Antònia Vilà, Carme Vives

Consell Pedagògic

Josep Bagà, Pep Bonet, Fernando Salas, Ramon Domènech, Albert Valera, Aldo Ariza, Josep M. Pujo

Eina
Escola de Disseny i Art
Passatge Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona
Tel. 93 203 09 23
Fax 93 280 05 54
info@eina.edu
www.eina.edu

Eina
Escola de Disseny i Art
Passatge Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona
Tel. 93 203 09 23
Fax 93 280 05 54
info@eina.edu
www.eina.edu